This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. M-2614 विषय पुराण

नाव श्रीमदेवी भागवत सभामहात्म्

लेखक / लिपीकार –

पृठ 11 काळ [✓ पूर्ण] / अपूर्ण

m-2618

अथ श्रीमद्देवीभागवतं सटीकं समाहात्म्यम्।

सर्कारी नियमानुसार इस ग्रन्थका सर्वाधिकार "श्रीवेङ्कटेश्वर" (स्टीम्) यन्त्रालयाधीशने स्वाधीन रक्खा है।

व्यास.
जनमेजय राजा.
हिमाचल.
देवी.

श्रीमद्देवीभागवतस्यसटीकस्यानुक्रमणिका ।

अध्यायः पत्रम्

देवीभागवतमाहात्म्यानुक्रमणिका ।

१ स्कन्दपुराणीयमानसखण्डोक्तं श्रीदेवीभागवतमाहात्म्यम्. तत्र सूतशौनकादिसंवादे देवीभागवतश्रवणप्रसंगादितिहासकथनपुरःसरं देवीभागवतमाहात्म्यवर्णनम्. श्लो० ५०। १
२ कृष्णप्राप्त्यर्थं वसुदेवेन देवीभागवतनवाहपारायणश्रवणं कृतम्, तत्प्रभावेण तस्य जांबवद्बिलप्रविष्टस्य पुनः प्राप्तिस्तदारभ्य देवीभागवतनवाहपारायणप्रवृत्तिः। श्लो० ८२ । २
३ स्कन्दागस्त्यसंवादः, तत्र स्कंदेन देवीभागवतमाहात्म्यकथनप्रस्तावे श्राद्धदेवमनुवृत्तान्तवर्णनम्. श्राद्धदेवेन पुत्रेच्छया यज्ञकरणम् .तत्पत्न्या कन्येच्छया होतुः संकल्पकल्पनायां प्रवर्तनम्. होतुः संकल्पवैषम्येण कन्योत्पत्तिः मुनितपःप्रभावादिलाकन्यायाः पुरुषत्वे सुद्युम्ननामकरणम्, सुद्युम्नस्येलावृतप्रवशात्स्त्रीत्वप्राप्तिः, तस्य पुरुषत्वप्राप्तये वसिष्ठेन शिवप्रार्थनम्, शिवप्रसादात्तस्य मासांतरितपुंस्त्वप्राप्तिः ततश्च भगवतीदेवी स्तुत्या देव्याः सुप्रसन्नता, देव्याज्ञया वसिष्ठेन सुद्युम्नाय देव्याराधनपुरःसरं देवीभागवतपुराणनवाहश्रावणम्. तत्प्रभावेण च सुद्युम्नस्याखण्डपुरुषत्वप्राप्तिः श्लो० ५८ .... ४
४ देवीभागवतमाहात्म्यप्रसंगेन ऋतवाङ्मुनीतिहासवर्णनम्. तस्य मूर्खकुपुत्रप्राप्त्यातिविषण्णस्य गर्गवाक्येन रेवतीनक्षत्रशापपुरःसरमंबिकादेव्याराधनात्पुत्रपाण्डित्यादिसुखावाप्तिः, ऋषिशापात्कुमुदाचले पतितस्य रेवतीनक्षत्रस्य तेजसः सकाशात्कन्यकोत्पत्तिः, प्रमुंचमहर्षिणा लब्ध्वा रेवतीति नामकरणपुरःसरं पोषणम्, रेवत्या दुर्दमनराज्ञा सह विवाहः दुर्दमस्य राज्ञो महर्षिवाक्याद्देव्याराधनाद्देवीभागवतनवाहपारायणाच्च रैवतनामकमनुपुत्रोत्पत्तिपूर्वकं सौख्यलाभवर्णनम्. श्लो० ९१ .... ५
५. श्रीमद्देवीभागवतमहापुराणश्रवणसविस्तरविधिवर्णनम्. श्लो० १०२। ६

प्रथमस्कन्धस्य ।

श्रीदेवीभागवतस्यमहापुराणत्वादिसिद्धान्तनिर्णयः १
१ ग्रंथारम्भमङ्गलम् ऋषीणांपुराणविषयः प्रश्नः ६
२ ग्रंथसंख्याविषयश्च ८
३ ससंख्याकपुराणाख्यातत्तद्युगीयव्यासानुकथनं च १०
४ देवीसर्वोत्तमेतिकथनंप्रसंगतः शुकजन्मच ११
५ देव्यामहोत्कर्षः १३
६ मधुकैटभयोर्युद्धोद्योगः १७
७ ब्रह्मणामधुकैटभभीतेनपरांबिकायाःस्तुतिः १९
८ आश्चर्यनिर्णयः २१
९ देवीप्रसादान्मधुकैटभयोर्हरिणावधः २२
१० शिवस्यवरदानम् २४
११ बुधोत्पत्तिः २५
१२ पुरूरवसउत्पत्तिः २७
१३ पुरूरवसउर्वश्याश्चचरितम् २९
१४ शुकस्योत्पत्तिः २९
१५ शुकवैराग्यम् ३१

अध्यायः पत्रम्

१६ शुकायैतत्पुराणोपदेशः ३३
१७ जनकस्यपरीक्षार्थं शुकस्य मिथिलागमनम् ३५
१८ शुकायजनकोपदेशः.... .... ३६
१९ शुकस्यविवाहादिकम् ३८
२० शुकनिर्गमनोत्तरं व्यासकृत्योपवर्णनम् ४०

द्वितीयस्कन्धस्य ।

१ व्यासजन्मवृत्तान्तवर्णनम् २
२ पराशराद्दाशकन्योदरेव्यासस्यजन्म २
३ शंतनोःसत्यवत्यागंगयाचसहविवाहः ४
४ वसूनामुत्पत्तिः ५
५ शंतनुनासत्यवत्यावरणम् ७
६ व्यासात्पुत्रत्रयोत्पत्तिः पांडवोत्पत्तिश्च ९
७ पांडवानांकथानकं मृतानां दर्शनं च ११
८ यदुकुलस्य नाशः, उत्तरासूनोर्वृत्तंच १२
९ रुरुपुरावृत्तकथनपूर्वकोगुप्तगृहेराज्ञोवासः १४
१० तक्षकद्विजयोः संभाषणंतक्षकेणराज्ञोदर्शनंच १५
११ सर्पसत्रायबद्धपरिकरस्यजनमेजयस्यास्तीकेननिवारणम् १७
१२ आस्तीकस्योद्भवोभागवतमाहात्म्यं च १८

तृतीयस्कन्धस्य ।

१ भुवनेश्वरीनिर्णयः २
२ विमानेनब्रह्मादीनांगतिः ३
३ विमानस्थैर्हरादिभिर्देवीदर्शनम्.... ४
४ विष्णुनाकृतंदेवीस्तोत्रम् ६
५ तदूर्ध्वंहरस्तुतिर्ब्रह्मस्तुतिश्च ७
६ ब्रह्मणेश्रीदेव्याउपदेशः १०
७ तत्त्वनिरूपणम् १४
८ गुणानांरूपसंस्थानादि १६
९ पुनरपिगुणानांलक्षणमधिकृत्यनारदप्रश्नः १७
१० सत्यव्रतकथा १९
११ वाग्बीजोच्चारणातसत्यव्रतस्यसिद्धिलाभः.... .... २०
१२ अंबायज्ञविधिः २२
१३ अंबिकामखस्यविष्णुनानुष्ठानम्.... २४
१४ राजप्रश्नोत्तरंवैभववर्णनंच २६
१५ युधाजिद्वीरसेनयोर्दौहित्रार्थयुद्धम् २७
१६ युधाजितःसुदर्शनजिघांसयाभरद्वाजाश्रमंप्रतिगमनम् २८
१७ विश्वामित्रकथोत्तरंराजपुत्रस्यकामबीजप्राप्तिः ३०
१८ काशीराजस्यस्वसुताविवाहोद्योगः ३१
१९ सुदर्शनेनसहराज्ञां स्वयंवरागमनम् ३२
२० राजसंवादनिवृत्तिपूर्वकंकन्याबोधः ३४
२१ राज्ञांकोलाहलेकन्यासंमतस्यराज्ञःस्थानम् ३५
२२ सुदर्शनविवाहःसुबाहोःकन्यायाविवाहश्च ३७
२३ महारणेशत्रूणांदेव्याव्यापादनम.... ३८
२४ देवीमहिमाकाश्यांदुर्गावासश्च ४०
२५ अंबिकातोषणंतत्पुरेदेवीस्थापनंच ४१
२६ नवरात्रविधेर्नृपायव्यासेनकथनम् ४२
२७ कुमारिकाकथनम् ४४
२८ रामायणकथाप्रश्नः ४६
२९ रामशोकः ४७
३० नारदेनव्रतकथनम् ४८

चतुर्थस्कन्धस्य ।

१ कृष्णावतारप्रश्नः २
२ कर्मणोजन्मादिकारणत्वनिरूपणम् ३
३ अदितेःशापकथनम् ५
४ अधर्मैजगतःस्थितिः ६
५ नारायणकथा ८
६ नराग्रजेनोर्वशीसृष्टिः ९
७ अहंकारावर्तनम् ११
८ प्रह्लादनारायणयोःसमागमः ... १२
९ प्रह्लादनारायणयोर्युद्धम् १३
१० हरयेभृगुणाशापदानम् १४
११ शुक्रस्यमंत्रलाभार्थगमनंशुक्रमातुर्वधश्च भृगुणाशुक्रमातुरुज्जीवनम् १६
१२ जयंत्याःशुक्रसेवार्थंप्रेषणम् १७

अध्यायः पत्रम्

१३ शुक्ररूपेणदेवानांगुरुणादैत्यवंचना १८
१४ दैत्यानांशुक्रसंप्राप्तिः.... .... २०
१५ देवदानवयोर्युद्धशांतिः २१
१६ हरेर्नानावताराः २३
१७ सुरांगनानांनारायणाश्रमेगमनम् २४
१८ दुष्टराजभाराक्रांतायामेदिन्या[illegible]-
[illegible]तगमनम् २५
१९ देवैःशक्तिस्तवनम् २६
२० वासुदेवांशावतारकथाः २८
२१ देवक्याःसप्तानांपुत्राणांवधः ३०
२२ देवानामंशावतरणम् ३१
२३ कृष्णजन्मकथनम् ३३
२४ कृष्णकथाः ३४
२५ पराशक्तेःसर्वज्ञत्वकथनम् ३५

पंचमस्कंधस्य ।

१ विष्णोरपेक्षयारुद्रस्यश्रेष्ठत्वम् १
२ देवीमाहात्म्यवर्णनंमहिषोत्पत्तिः ४
३ देवेंद्रेणसहसमरोद्योगः ५
४ देवानांसंसदिविमर्शः ६
५ देवसेनापराजयः ७

अध्यायः पत्रम्

६ देवदानवयुद्धम् ८
७ पराभूतानांदेवानांकैलासगमनम् १०
८ जगदंबायाः पलाशसमिधांज्वाल-
नायोत्पत्तिकथनम् ११
९ देवैर्महा[illegible]र्देव्यर्चनम् १३
१० रक्तदूतसंवादकीर्तनम् १४
११ महिषासुरसंसदिविमृश्यानाम्नोदू-
तस्यप्रेषणम् १६
१२ ताम्रस्यागमनोत्तरंबाष्कलदुर्मुखयोः
प्रेषणम् १७
१३ बाष्कलदुर्मुखयोर्वधः ... १९
१४ ताम्रचिक्षुरयोर्देव्यावधः २०
१५ महारणेऽसिलोमादीनांनिधनम् २१
१६ महिषासुरस्यदेव्यासंवादः ... २२
१७ मंदोदर्याःकथानकम्.... .... २४
१८ महिषस्यवधः २६
१९ देवैःकृतामहादेवीस्तुतिः २७
२० अंतर्धानोत्तरंवृत्तकथनम् ३०
२१ शुंभासुरकथा ३२
२२ परादेव्याःसुरकार्यार्थप्रादुर्भावः ३३

अध्यायः पत्रम्

२३ कौशिकीतिप्रसिद्धायादेव्यागिरौप्रा
दुर्भावः ३५
२४ दूतसंवादकीर्तनम् ३६
२५ धूम्रलोचनवधः ३७
२६ चंडमुंडयोःश्रीदेव्यासहयुद्धम् ३९
२७ रक्तबीजयुद्धम् ४०
२८ रक्तबीजयुद्धस्यविस्तारः ४२
२९ रक्तबीजवधःशुंभस्ययुद्धोद्योगः ४३
३० निशुंभवधः ४४
३१ शुंभासुरवधाश्रिताकथा ४६
३२ राजवैश्ययोश्चरित्रत्रयसेवकयोर्वार्ता ४८
३३ भुवनसुंदर्याराज्ञेकथनम् ४९
३४ राज्ञेतापसोपदेशः ५१
३५ राजवैश्ययोर्देव्याःप्रत्यक्षदर्शनम् ५२

षष्ठस्कंधस्य ।

१ वृत्रदैत्यवधकथारंभः.... .... १
२ त्रिशिरोवधवर्णनम् ३
३ पित्राज्ञयावृत्रस्यतपोर्थवनगमनम् ४
४ वृत्रेणवरगर्वेणपराभूतानांदेवानांशं-
करसमीपेगमनम् ६

अध्यायः पत्रम्

५ देवीस्तुत्यादेवैवरप्रापणम् ७
६ वृत्रदैत्यवधाश्रिताकथा ९
७ वासवस्यगुप्तवासोनहुषस्यचेंद्रपदे-
भिषेकः ११
८ नहुषेणप्रार्थितायाःशच्याश्चितादे-
वीप्रसादतस्तस्याइंद्रदर्शनम् १२
९ नहुषस्याधःपातः १४
१० त्रिविधस्यकर्मणोरूपकथनम् १५
११ युगोद्भवानांधर्माणांकथनंसदसद्धर्म-
विनिर्णयश्च १७
१२ आडीबकमहायुद्धस्यतीर्थयात्राप्रसं-
गत[illegible]वर्णनम् १८
१३ शुनःशेपकथांतेयुद्धस्यस्मरणम् २०
१४ वासिष्ठस्यमित्रावरुणापत्यत्वविस्तरः २१
१५ निमेर्देहांतरेगतिःहैहयानांकथा २३
१६ हैहयेनभार्गवाणांवधः २६
१७ देवीकृपयाभृगुवंशस्थितिः २६
१८ हैहयस्यकथा २७
१९ हरेरश्विन्यांजन्म २८
२० हयीजातस्यहरेःकथानकम् ... ३०

अध्यायः पत्रम्
२१ एकवीराभिषेचनोर्ध्ववृत्तकथनम् ३१
२२ एकावल्याःकथानकम् ३२
२३ हैहयभूभृतःकालकेतुना महायुद्धम् ३४
२४ विक्षेपशक्तिकथनम् ३५
२५ व्यासेनस्वमोहोपपादनम् ३७
२६ नारदेनापितथाकरणम् ३८
२७ नारदस्यविवाहः ३९
२८ पुनरपितस्यैवविस्तारः ४०
२९ स्त्रीभावंगतस्यनारदस्यपुनःपुरुषत्वप्राप्तिः ४२
३० हरिणामहामायाप्रभावकथनम् ४३
३१ भगवतीध्यानादिकम् ४५

सप्तमस्कंधस्य ।

१ सूर्यसोमोद्भवानांकथारंभः २
२ तदन्वयस्यविस्तारः २
३ सुकन्यकायाच्यवनायप्रदानम् ४
४ सुकन्यादेवभिषजोःसंवादः ५
५ रविपुत्रप्रसादजा च्यवनस्ययुवावस्था ६
६ शर्यातेर्यज्ञकरणम् ८
७ तत्राश्विनोः सोमपानम् ९
८ तद्वंशकथनम् १०
९ ककुत्स्थादीनामुत्पत्तिः ११
१० सत्यव्रतकथा १३
११ त्रिशंकोःकथानकम् १४
१२ त्रिशंकोःस्वर्गवासः १५
१३ हरिश्चंद्रेनृपेसतित्रिशंकोर्विश्वामित्रेणसमागमः १७
१४ हरिश्चंद्रकथा १८
१५ राज्ञःपुत्रोत्सवः १९
१६ शुनःशेपवधाश्रयाकथा २०
१७ विश्वामित्रेणशुनःशेपस्यमोचनम् २२
१८ हरिश्चंद्रेण विश्वामित्रवैरम् २३
१९ हरिश्चंद्रस्यराज्यविध्वंसः २४
२० नृपस्यदक्षिणादानयत्नः २६
२१ तत्कृतःशोकः २७
२२ हरिश्चंद्रेणात्मविक्रयः २७
२३ चांडालेनहरिश्चंद्रक्रयः २९
२४ हरिश्चंद्रस्यचांडालगृहेवस्थानम् ३०
२५ भूभृतःपुत्रभार्याकथा ३१
२६ पत्नीमभिज्ञायहरिश्चंद्रस्यशोकः ३२
२७ हरिश्चंद्रस्यस्वर्गवासः ३४
२८ शताक्षीमहिमा ३५
२९ राजवार्तायाःप्रश्नः ३७
३० गौरीजन्म नानापीडोद्भवश्च ... ३९
३१ पार्वत्याहिमालयाज्जन्म ४१
३२ आत्मतत्त्वनिरूपणम् ४३
३३ विश्वरूपदर्शनम् ४६
३४ ज्ञानस्यमोक्षार्थत्वम् ४८
३५ मंत्रसिद्धेःसाधनम् ५०
३६ ब्रह्मतत्त्वम् ५२
३७ भक्तिमहिमा ५४
३८ देव्यामहोत्सवव्रतानिस्थानानिच ५५
३९ भगवतीपूजनम् ५६
४० ब्रह्मपूजाविधानम् ५८

अष्टमस्कन्धस्य ।

१ मनवेदेव्यावरदानम् २
२ वराहेणधरोद्धरणम ३
३ मनुवंशवर्णनम् ४
४ प्रियव्रतकथानकम् ४
५ भूमंडलस्यविस्तारः ५
६ देवीवर्णनंदेव्युपास्तिश्च ६
७ मूलादूर्ध्वमहार्यवर्णनम् ७
८ इलावृतवर्णनम् ८
९ वर्षांतरगतसेव्यसेवकत्वकथनम् ९
१० तत्रसेव्यसेवकरूपाणांवर्णनम् १०
११ वर्षांतरेक्रमप्राप्तासेव्यसेवकता ११
१२ द्वीपांतरसमाचारः १३
१३ शिष्टद्वीपसमाचारः १४
१४ लोकालोकगिरिव्यवस्था १४
१५ रवेर्गमनमांद्यादिप्रकाराः १५
१६ सोमादीनांगत्यनुसारेणविविधंफलम् १७
१७ ध्रुवमंडलसंस्थानम् १८
१८ राहुमंडलचंद्रसूर्योपरागश्च १८
१९ तलादेर्वर्णनम् १९
२० तलातलस्थितिः २०
२१ नरकस्वरूपम् २१
२२ पातकोपपादनम् २२

अध्यायः पत्रम्
२३ शिष्टानांनरकाणां वर्णनम् २३
२४ देव्याराधनम् २४

नवमस्कन्धस्य ।

१ संक्षेपेणशक्तिवर्णनम् १
२ पंचप्रकृतिसंभवः .... [illegible]
[illegible]दिसृष्टिः १०
४ सरस्वतीस्तोत्रपूजादि १२
५ धर्मात्मजेननारदायसरस्वतीमहास्तोत्रकथनम् १४
६ लक्ष्मीगंगाभारतीनांजन्मपृथ्वीलोके १५
७ तासांशापोद्धारप्रकारः १७
८ गंगादीनांसमुत्पत्तिःकलौवर्तनंच १८
९ शक्त्युत्पत्तिप्रसंगतोभूमिशक्तेःसमुत्पत्तिः २१
१० धरादेव्याअपराधेकृतेसतिनरकादिफलप्राप्तिकथनम् २३
११ गंगोत्पत्तिः २४
१२ राधाकृष्णांगसंभवायागंगायागोलोकेसमुत्पत्तिः २५

अध्यायः पत्रम्
१३ जाह्नवीनारायणप्रियाजातेतिकथनम् २७
१४ गंगाविष्णवोःपरस्परसंबंधकरणम् ३०
१५ तुलस्युपाख्यानप्रश्नः ३१
१६ महालक्ष्म्याराजगृहेजन्म ... ३२
१७ धर्मध्वजसुतायास्तुलस्याःकथा... ३३
१८ शंखचूडेनतुलस्याःसंगतिःसंवादश्च ३४
१९ तयोर्विवाहानंतरंदेवानांवैकुंठगमनम् ३६
२० शंखचूडस्यदेवैःसहसंग्रामः ... ३८
२१ शंखचूडमहेशयोर्युद्धम् ... ४०
२२ युद्धारंभः ४२
२३ जनार्दनेनशंखचूडस्यकवचहरणम् ४३
२४ तुलसीसंगवर्णनंतन्माहात्म्यंच ... ४४
२५ महामंत्रसहितंतुलसीपूजनम् ... ४६
२६ सावित्र्याख्यानम् ४७
२७ तस्याराजोदरेजन्म ४९
२८ अध्यात्मप्रश्नः ५०
२९ दानधर्मफलम् ५१
३० नानादानफलम् ५३
३१ सावित्र्यै मूलशक्तिमहामंत्रदानम् ५६
३२ पातकानांफलानि ५६

अध्यायः पत्रम्
३३ कुण्डेषुयेपतंतितेषांलक्षणम् ५७
३४ अवशिष्टानांकुंडानांकथनम् ... ६०
३५ पुनरपिशिष्टानांकुंडानांकथनम् ... ६३
३६ देवीभक्तयायमपुरीत्रयनाशकथनम् ६४
३७ कुंडानांलक्षणम् ६५
३८ देवीमहोत्कर्षः ६८
३९ महालक्ष्म्याख्यानम् ७१
४० लक्ष्मीजन्मादेर्नारदायकथनम् ... ७१
४१ शक्रस्यब्रह्मलोकंप्रतिगमनम् ७३
४२ महालक्ष्म्यर्चनक्रमादि ... ७५
४३ स्वाहाशक्तेरुपाख्यानम् ७६
४४ स्वधायाःसमुख्यानम् ७७
४५ दक्षिणायाउपाख्यानम् ७८
४६ षष्ठीदेव्याउपाख्यानम् ... ८०
४७ मंगलचंड्याःकथा ८२
४८ मनसायाःकथास्तोत्रादि ८३
४९ सुरभ्याख्यानम् ८६
५० राधायादुर्गायाश्चचरित्रम् ८६

दशमस्कन्धस्य ।

१ मनोःस्वायंभुवस्याख्यानम् २

अध्यायः पत्रम्
२ भगवत्याविंध्याद्रिगमनम् ... २
३ विंध्येनभानुमार्गनिरोधः २
४ वृषध्वजस्तुतिस्तस्मैवृत्तांतकथनंच ३
५ महाविष्णुस्तोत्रम् ३
६ अगस्त्येनदेवीप्रार्थनातोविंध्याद्रेर्वृद्धिकुंठनम् ४
७ मुनिनाविंध्यवृद्धिकुंठनम् ५
८ स्वारोचिषस्यमनोःकथा ६
९ चाक्षुषस्यमनोःकथा ६
१० सावर्णेर्मनोःकथा ७
११ महाकालीचरितम् ७
१२ महालक्ष्मीमहासरस्वत्योश्चरितम् ८
१३ नवमादिमनूनांचरित्रवर्णनम् १०

एकादशस्कन्धस्य ।

१ प्रातःकृत्यम् २
२ शौचादिविधिः ४
३ स्नानादिविधिःरुद्राक्षधारणमहिमाच ५
४ रुद्राक्षाणांबहुविधत्वकथनम् ६
५ जपमालाविधानम् ७
६ रुद्राक्षमहिमा ८

अध्यायः पत्रम्
७ एकवक्त्रादिरुद्राक्षाणांवर्णनम् ९
८ भूतशुद्धिः ९
९ शिरोव्रतविधानम् १०
१० गौणभस्मादिवर्णनम् ... ११
११ तस्यत्रिविधत्वंमाहात्म्यंच १३
१२ भस्मधारणविस्तरः १३
१३ भस्मनोमहिमा १४
१४ विभूतिधारणमाहात्म्यम् १५
१५ त्रिपुंड्रोर्ध्वपुंड्रयोर्महिमा ... १६

अध्यायः पत्रम्
१६ संध्योपासनम् १९
१७ संध्यादिकृत्यम् २२
१८ पूर्णोपचारादिकथनम् २३
१९ मध्याह्नसंध्याकरणम् २५
२० ब्रह्मयज्ञादिकम् २६
२१ गायत्रीपुरश्चरणम् २७
२२ वैश्वदेवादिकम् २८
२३ भोजनांतेकरणीयंतप्तकृच्छ्रादिलक्षणंच २९
२४ काम्यकर्मसंग्रहणंप्रायश्चित्तविधानंच ३१

अध्यायः पत्रम्

द्वादशस्कन्धस्य ।

१ गायत्र्याऋष्यादिकथनम् १
२ वर्णानांशक्त्यादि २
३ जगन्मातुःकवचम् ३
४ गायत्रीहृदयम् ३
५ गायत्रीस्तोत्रम् ४
६ गायत्रीनामसहस्रम् ५
७ दीक्षाविधिः ९

अध्यायः पत्रम्
८ केनोपनिषत्कथा १३
९ गौतमशापेनब्राह्मणानामन्यदेवतोपासनश्रद्धा १७
१० द्वीपवर्णनम् १९
११ पद्मरागादिनिर्मितप्रकारवर्णनम् २२
१२ चिंतामणिगृहवर्णनम् २५
१३ जनमेजयेनदेवीमखकरणम् २७
१४ उपसंहारःपुराणफलदर्शनंच २

इति श्रीमद्देवीभागवतस्यसटीकस्यानुक्रमणिका समाप्ता ।

॥ अथ श्रीमद्देवीभागवतमाहात्म्यं प्रारभ्यते ॥

श्रीगणेशोविजयते ॥ सृष्टौयासर्गरूपाजगदवनविधौपालिनीयाचरौद्रीसंहारेचापियस्याजगदिदमखिलंक्रीडनंयापराख्या ॥ पश्यन्तीमध्यमाथोतदनुभ
गवती वैखरीवर्णरूपासास्मद्वाचं प्रसन्नाविधिहरिगिरिशाराधितालंकरोतु ॥ १ ॥ नारायणंनमस्कृत्यनरंचैवनरोत्तमम् ॥ देवींसरस्वतींव्यासंततोजयमुदी
रयेत् ॥ २ ॥ ऋषयऊचुः ॥ सूतजीवसमाबह्वीर्यस्त्वंश्रावयसीहनः ॥ कथामनोहराःपुण्याव्यासशिष्यमहामते ॥ ३ ॥ सर्वपापहरंपुण्यंविष्णोश्चरितमद्भु
तम् ॥ अवतारकथोपेतमस्माभिर्भक्तितः श्रुतम् ॥ ४ ॥ शिवस्यचरितंदिव्यंभस्मरुद्राक्षयोस्तथा ॥ सेतिहासंचमाहात्म्यंश्रुतंतवमुखाम्बुजात् ॥ ५ ॥
अधुनाश्रोतुमिच्छामःपावनात्पावनम्परम् ॥ भुक्तिमुक्तिप्रदंनृणामनायासेनसर्वशः ॥ ६ ॥ तत्त्वंब्रूहिमहाभागयेनसिद्ध्यन्तिमानवाः ॥ कलावपिपरंत्व
त्तोनाविघ्नःसंशयच्छिदम् ॥ ७ ॥ सूतउवाच ॥ साधुपृष्टंमहाभागालोकानांहितकाम्यया ॥ सर्वशास्त्रस्ययत्सारंतद्वोवक्ष्याम्यशेषतः ॥ ८ ॥ तावद्गर्ज
न्तितीर्थानिपुराणानिव्रतानिच ॥ यावन्नश्रूयतेसम्यग्देवीभागवतंनरैः ॥ ९ ॥ तावत्पापाटवीनृणांक्लेशदाऽदभ्रकण्टका ॥ यावन्नपरशुःप्राप्तोदेवीभागवता
भिधः ॥ १० ॥ तावत्क्लेशावहंनृणामुपसर्गमहातमः ॥ यावन्नैवोदयंप्राप्तोदेवीभागवतोष्णगुः ॥ ११ ॥ ऋषयऊचुः ॥ सूतसूतमहाभागवदनोवदतांवर ॥
कीदृशंतत्पुराणंहिविधिस्तच्छ्रवणेचकः ॥ १२ ॥ कतिभिर्वासरैरेतच्छ्रोतव्यंकिंचपूजनम् ॥ कैर्मानवैःश्रुतंपूर्वंकान्कान्कामानवाप्नुयुः ॥ १३ ॥ सूतउवाच ॥
विष्णोरंशोमुनिर्जातस्सत्यवत्यांपराशरात् ॥ विभज्यवेदांश्चतरश्शिष्यानध्यापयत्पुरा ॥१४॥ व्रात्यानांद्विजबन्धूनांवेदेष्वनधिकारिणाम् ॥ स्त्रीणांदुर्मेधसां
नृणां धर्मज्ञानंकथंभवेत् ॥ १५ ॥ विचार्यैतत्तुमनसाभगवान्बादरायणः ॥ पुराणसंहितांदध्यौतेषांधर्मविधित्सया ॥१६॥ अष्टादशपुराणानिसकृत्वाभगवा
न्मुनिः ॥ मामेवाध्यापयामासभारताख्यानमेवच ॥ १७ ॥ देवीभागवतंतत्रपुराणंभोगमोक्षदम् ॥ स्वयंतुश्रावयामासजनमेजयभूपतिम् ॥ १८ ॥ पूर्वमस्य
पिताराजापरीक्षित्तक्षकाहिना ॥ संदष्टस्तस्यसंशुद्ध्यैराज्ञाभागवतंश्रुतम् ॥ १९ ॥ नवभिर्दिवसैःश्रीमद्वेदव्यासमुखाम्बुजात् ॥ त्रैलोक्यमातरंदेवींपूजयित्वा
विधानतः ॥ २० ॥ नवाहयज्ञेसम्पूर्णेपरीक्षिदपिभूपतिः ॥ दिव्यरूपधरोदेव्यास्सालोक्यंतत्क्षणादगात् ॥ २१ ॥ पितुर्दिव्यांगतिंराजाविलोक्यजनमेजयः ॥
व्यासंमुनिंसमभ्यर्च्यपरांमुदमवापह ॥ २२ ॥ अष्टादशपुराणानांमध्येसर्वोत्तमंपरम् ॥ देवीभागवतंनामधर्मकामार्थमोक्षदम् ॥ २३ ॥ येशृण्वंतिसदाभक्त्या
देव्याभागवतींकथाम् ॥ तेषांसिद्धिर्नदूरस्थातस्मात्सेव्यासदानृभिः ॥ २४ ॥ दिनमर्द्धंतदर्द्धंवामुहूर्त्तंक्षणमेववा ॥ येशृण्वन्तिनराभक्त्यानतेषांदुर्गतिः
क्वचित् ॥ २५ ॥ सर्वयज्ञेषुतीर्थेषुसर्वदानेषुयत्फलम् ॥ सकृत्पुराणश्रवणात्तत्फलंलभतेनरः ॥ २६ ॥ कृतादौबहवोधर्माःकलौधर्मस्तुकेवलम् ॥ पुराण
श्रवणादन्योविद्यतेनापरोनृणाम् ॥ २७॥ धर्माचारविहीनानांकलावल्पायुषांनृणाम् ॥ व्यासोहितायविदधेपुराणाख्यंसुधारसम् ॥ २८ ॥ सुधांपिबन्नेकएव

नरःस्यादजरामरः ॥ देव्याःकथामृतंकुर्यात्कुलमेवाजरामरम् ॥ २९ ॥ मासानांनियमोनात्रदिनानांनियमोपिन ॥ सदासेव्यंसदासेव्यंदेवीभागवतंनरैः ॥
॥ ३० ॥ आश्विनेमधुमासेवातपोमासेशुचौतथा ॥ चतुर्षुनवरात्रेषुविशेषात्फलदायकम् ॥ ३१ ॥ अतोनवाहयज्ञोयंसर्वस्मात्पुण्यकर्मणः ॥ फला
धिकप्रदानेनप्रोक्तःपुण्यप्रदोनृणाम् ॥ ३२ ॥ येदुर्हृदःपापरताविमूढामित्रद्रुहोवेदविनिंदकाश्च ॥ हिंसारतानास्तिकमार्गसक्तानवाहयज्ञेनपुनंतितेकलौ ॥
॥ ३३ ॥ परस्वदाराहरणेतिलुब्धायेवैनराःकल्मषभारभाजः ॥ गोदेवताब्राह्मणभक्तिहीनानवाहयज्ञेनभवंतिशुद्धाः ॥ ३४ ॥ तपोभिरुग्रैर्व्रततीर्थसेवनै
र्दानैरनेकैर्नियमैर्मखैश्च ॥ हुतैर्जपैर्यच्चफलंनलभ्यतेनवाहयज्ञेनतदाप्यतेनृणाम् ॥ ३५ ॥ तथानगंगानगयानकाशीननैमिषंनोमथुरानपुष्करम् ॥ पुनातिसद्यो
बदरीवनंनोयथाहिदेवीमखएषविप्राः ॥ ३६ ॥ अतोभागवतंदेव्याः पुराणंपरतःपरम् ॥ धर्मार्थकाममोक्षाणामुत्तमंसाधनंमतम् ॥ ३७ ॥ आश्विनस्य
सितेपक्षेकन्याराशिगतेरवौ ॥ महाष्टम्यांसमभ्यर्च्यहैमेसिंहासनस्थितम् ॥ ३८ ॥ देवीप्रीतिप्रदंभक्त्याश्रीभागवतपुस्तकम् ॥ दद्याद्विप्राययो
ग्यायसदेव्याःपदवींलभेत् ॥ ३९ ॥ देवीभागवतस्यापिश्लोकंश्लोकार्द्धमेववा ॥ भक्त्यायश्चपठेन्नित्यंसदेव्याःप्रीतिभाग्भवेत् ॥ ४० ॥ उपसर्गभयंघोरं
महामारीसमुद्भवम् ॥ उत्पातानखिलांश्चापिहंतिश्रवणमात्रतः ॥ ४१ ॥ बालग्रहकृतंयच्चभूतप्रेतकृतंभयम् ॥ देवीभागवतस्यास्यश्रवणाद्यातिदूरतः ॥
॥ ४२ ॥ यस्तुभागवतंदेव्याः पठेद्भक्त्याशृणोतिवा ॥ धर्ममर्थंचकामंचमोक्षंचलभतेनरः ॥ ४३ ॥ श्रवणाद्वसुदेवोस्यप्रसेनान्वेषणेगतम् ॥ चिरायितं
प्रियंपुत्रंकृष्णंलब्ध्वामुमोदह ॥ ४४ ॥ यएतांशृणुयाद्भक्त्याश्रीमद्भागवतींकथाम् ॥ भुक्तिमुक्तिसलभतेभक्त्यायश्चपठेदिमाम् ॥ ४५ ॥ अपुत्रोलभतेपुत्रं
दरिद्रोधनवान्भवेत् ॥ रोगीरोगात्प्रमुच्येतश्रुत्वाभागवतामृतम् ॥ ४६ ॥ वंध्यावाकाकवंध्यावामृतवत्साचयांगना ॥ देवीभागवतंश्रुत्वालभेत्पुत्रंचिरायुषम् ॥
॥ ४७ ॥ पूजितंयद्गृहेनित्यंश्रीभागवतपुस्तकम् ॥ तद्गृहंतीर्थभूतंहिवसतांपापनाशकम् ॥ ४८ ॥ अष्टम्यांवाचतुर्दश्यांनवम्यांभक्तिसंयुतः ॥ यःपठे
च्छृणुयाद्वापिससिद्धिंलभतेपराम् ॥ ४९ ॥ पठन्द्विजोवेदविदग्रणीर्भवेद्बाहुप्रजातोधरणीपतिःस्यात् ॥ वैश्यःपठन्वित्तसमृद्धिमेतिशूद्रोपिशृण्वन्स्वकुलो
त्तमस्स्यात् ॥ ५० ॥ इति श्रीस्कन्दपुराणे मानसखण्डे देवीभागवतमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥ ऋषयऊचुः ॥ ॥ वसुदेवोमहाभागःकथं
पुत्रमवाप्तवान् ॥ प्रसेनःकुत्रकृष्णेनभ्रमतान्वेषितःकथम् ॥ १ ॥ विधिनाकेनकस्माच्चदेवीभागवतंश्रुतम् ॥ वसुदेवेनसुमतेवदसूतकथामिमाम् ॥ २ ॥
सूतउवाच ॥ सत्राजिद्भोजवंशीयोद्वारवत्यांसुखंवसन् ॥ सूर्यस्याराधनेयत्तोभक्तश्चपरमस्सखा ॥ ३ ॥ अथकालेनकियताप्रसन्नस्सविताभवत् ॥
स्वलोकंदर्शयामासतद्भक्त्याप्रणयेनच ॥ ४ ॥ तस्मैप्रीतश्चभगवान्स्यमंतकमणिंददौ ॥ सतंबिभ्रन्मणिंकण्ठेद्वारकामाजगामह ॥ ५ ॥

दृष्ट्वातंतेजसाभ्रांतामत्वादित्यंपुरौकसः ॥ कृष्णमूचुस्समभ्येत्यसुधर्मायामवस्थितम् ॥ ६ ॥ एषआयातिसवितादिदृक्षुस्त्वांजगत्पते ॥ श्रुत्वाकृष्णस्तु
तद्वाचंप्रहस्योवाचसंसदि ॥ ७ ॥ सवितानैषभोबालाःसत्राजिन्मणिनाज्वलन् ॥ स्यमन्तकेनचायातिभास्वद्दत्तेनभास्वता ॥ ८ ॥ अथविप्रान्समाहूय
स्वस्तिवाचनपूर्वकम् ॥ प्रावेशयत्समभ्यर्च्यसत्राजित्स्वगृहेमणिम् ॥ ९ ॥ नतत्रमारीदुर्भिक्षंनोपसर्गभयंक्वचित् ॥ यत्रास्तेसमणिर्नित्यमष्टभारसुवर्णदः ॥
॥ १० ॥ अथसत्राजितोभ्राताप्रसेनोनामकर्हिचित् ॥ कण्ठेबद्ध्वामणिंसद्योहयमारुह्यसैंधवम् ॥ ११ ॥ मृगयार्थंवनंयातस्तमद्राक्षीन्मृगाधिपः ॥ प्रसेनंसहयं
हत्वासिंहोजग्राहतंमणिम् ॥ १२ ॥ जाम्बवानृक्षराजोथदृष्ट्वामणिधरंहरिम् ॥ हत्वाचतंबिलद्वारिमणिंजग्राहवीर्यवान् ॥ १३ ॥ सतंमणिंस्वपुत्रायक्रीडनार्थं
मदात्प्रभुः ॥ अथचिक्रीडबालोपिमणिंसंप्राप्यभास्वरम् ॥ १४ ॥ प्रसेनेऽनागतेचाथसत्राजित्पर्यतप्यत ॥ नजानेकेननिहतःप्रसेनोमणिमिच्छता ॥ १५ ॥
अथलोकमुखोद्गीर्णाकिंवदन्तीपुरेभवत् ॥ कृष्णेननिहतोनूनंप्रसेनोमणिलिप्सुना ॥ १६ ॥ सतंशुश्रावकृष्णोपिदुर्यशोलिप्तमात्मनि ॥ मार्ष्टुंतत्तस्यपदवींपुरौ
कोभिस्सहागमत् ॥ १७ ॥ गत्वासविपिनेपश्यत्प्रसेनंहरिणाहतम् ॥ ययौमृगेन्द्रमन्विष्यन्नसृग्बिंद्वंकिताध्वना ॥ १८ ॥ अथकृष्णोहतंसिंहंबिलद्वारिविलो
क्यच ॥ उवाचभगवान्वाचंकृपयापुरवासिनः ॥ १९ ॥ तिष्ठध्वंयूयमत्रैवयावदागमनंमम ॥ प्रविशामिबिलंत्वेतन्मणिहारकलब्धये ॥ २० ॥ तथेत्युक्त्वातुते
तस्थुस्तत्रैवद्वारकौकसः ॥ जगामांतर्बिलंकृष्णोयत्रजाम्बवतोगृहम् ॥ २१ ॥ ऋक्षराजसुतंदृष्ट्वाकृष्णोमणिधरंतदा ॥ हर्तुमैच्छन्मणिंतावद्धात्रीचुक्रोशभी
तवत् ॥२२॥ श्रुत्वाधात्रीरवंसद्यःसमागत्यर्क्षराट्तदा ॥ युयुधेस्वामिनासाकमविश्रममहर्निशम् ॥२३॥ एवंत्रिनवरात्रंतुमहद्युद्धमभूत्तयोः ॥ कृष्णागमंप्रतीक्ष
स्तेतस्थुर्द्वारिपुरौकसः ॥ २४ ॥ द्वादशाहंततोभीत्याप्रतिजग्मुर्निजालयम् ॥ तत्रतेकथयामासुर्वृत्तांतंसर्वमादितः ॥ २५ ॥ सत्राजितंशपंतस्तेसर्वेशोकाकुला
भृशम् ॥ वसुदेवोमहाभागःश्रुत्वापुत्रस्यतांकथाम् ॥ २६ ॥ मुमोहसपरीवारस्तदापरमयाशुचा ॥ चिन्तयामासबहुधाकथंश्रेयोभवेन्मम ॥ २७ ॥ अथा
जगामभगवान्देवर्षिर्ब्रह्मलोकतः ॥ उत्थायतंप्रणम्यासौवसुदेवोभ्यपूजयत् ॥ २८ ॥ नारदोनामयंपृष्ट्वावसुदेवंमहामतिम् ॥ पप्रच्छचयदुश्रेष्ठंकिंचिंतयासि
तदद्व ॥ २९ ॥ वसुदेवउवाच ॥ पुत्रोमेऽतिप्रियःकृष्णःप्रसनान्वेषणायतु ॥ पौरैस्साकंवनंगत्वानिहतंतंतदैक्षत ॥ ३० ॥ प्रसेनघातकंदृष्ट्वाबिलद्वारेमृतंह
रिम् ॥ द्वारिपौरानधिष्ठायबिलांतर्गतवान्स्वयम् ॥ ३१ ॥ बहवोदिवसायातानायात्यद्यापिमेस्मतः ॥ अतश्शोचामितद्ब्रूहियेनलप्स्येसुतंमुने ॥ ३२ ॥
नारदउवाच ॥ पुत्रप्राप्त्यैयदुश्रेष्ठदेवीमाराधयांबिकाम् ॥तस्याआराधनेनैवसद्यः श्रेयोह्यवाप्स्यसि ॥ ३३ ॥ वसुदेवउवाच ॥ भगवन्काहिसादेवीकिंप्रभावा
महेश्वरी ॥ कथमाराधनंतस्यादेवर्षेकृपयाब्रद ॥३४॥ नारदउवाच ॥ वसुदेवमहाभागशृणुसंक्षेपतोमम ॥ देव्यामाहात्म्यमतुलंकोवक्तुंविस्तरात्क्षमः ॥३५॥

यासाभगवतीनित्यासच्चिदानन्दरूपिणी ॥ परात्परतरादेवीययाव्याप्तमिदंजगत् ॥ ३६ ॥ यदाराधनतोब्रह्मासृजतीदंचराचरम् ॥ यांचस्तुत्वाविनिर्मुक्तोमधु
कैटभजाद्भयात् ॥ ३७ ॥ विष्णुर्यत्कृपयाविश्वंबिभर्तिभगवानिदम् ॥ रुद्रस्संहरतेयस्याः कृपापांगनिरीक्षणात् ॥ ३८ ॥ संसारबंधहेतुर्यासैवमुक्तिप्रदा
यिनी ॥ साविद्यापरमादेवीसैवसर्वेश्वरेश्वरी ॥ ३९ ॥ नवरात्रविधानेनसम्पूज्यजगदंबिकाम् ॥ नवाहोभिः पुराणंचदेव्याभागवतंशृणु ॥ ४० ॥ यस्यश्रवण
मात्रेणसद्यःपुत्रमवाप्स्यसि ॥ भुक्तिर्मुक्तिर्नदूरस्थापठतांशृण्वतांनृणाम् ॥४१॥ इत्युक्तोनारदेनासौवसुदेवःप्रणम्यतम् ॥ उवाचपरयाप्रीत्यानारदंमुनिसत्तमम् ॥
॥४२॥ वम्देव उवाच ॥ भगवंस्तववाक्येनसंस्मृतंवृत्तमात्मनः ॥ श्रूयतांतच्चवक्ष्यामिदेवीमाहात्म्यसंभवम् ॥४३॥ पुरानभोगिराकंसोदेवक्यष्टमगर्भतः ॥
ज्ञात्वात्ममृत्युंपापोमांसभार्यांन्यरुणद्धिया ॥४४॥ कारागोरेहमवसंदेवक्यासहभार्यया ॥ जातंजातंसमवधीत्पुत्रंकंसोपिपापकृत् ॥४५॥ षट्पुत्रानिहतास्ते
नतदाशोकाकुलाभृशम् ॥ अतप्यद्देवकीदेवीनक्तंदिवमनिन्दिता ॥ ४६ ॥ तदाहंगर्गमाहूयमुनिंनत्वाभिपूज्यच ॥ निवेद्यदेवकीदुःखमवोचंपुत्रकाम्यया ॥
॥ ४७ ॥ भगवन्करुणासिन्धोयादवानांगुरुर्भवान् ॥ आयुष्मत्पुत्रसंप्राप्तिसाधनंवदमेमुने ॥ ४८ ॥ ततोगर्गःप्रसन्नात्मामामुवाचदयानिधिः ॥ गर्गउवाच ॥
वसुदेवमहाभाग शृणुतत्साधनम्परम् ॥ ४९ ॥ यासाभगवतीदुर्गाभक्तदुर्गतिहारिणी ॥ तामाराधयकल्याणींसद्यःश्रेयोह्यवाप्स्यसि ॥५०॥ यदाराधनतस्सर्वे
सर्वान्कामानवाप्नुयुः ॥ नकिंचिद्दुर्लभंलोकेदुर्गार्चनवतांनृणाम् ॥ ५१ ॥ इत्युक्तोहंमुदायुक्तःसभार्योमुनिपुंगवम् ॥ प्रणम्यपरयाभक्त्याप्रावोचंविहितां
जलिः ॥ ५२ ॥ वसुदेवउवाच ॥ यद्यस्तिभगवन्प्रीतिर्मयितेकरुणानिधे ॥ तदापुरोमदर्थेत्वंसमाराधयचण्डिकाम् ॥ ५३ ॥ निरुद्धःकंसगेहेहंनकिंचि
त्कर्तुमुत्सहे ॥ अतस्त्वमेवदुःखाब्धेर्मामुद्धरमहामते ॥ ५४ ॥ इत्युक्तस्तुमयाप्रीतःप्रोवाचमुनिपुंगवः ॥ वसुदेवतवप्रीत्याकरिष्यामिहितंतव ॥ ५५ ॥
अथगर्गमुनिःप्रीत्यामयासंप्रार्थितोगमत् ॥ आरिराधयिषुर्दुर्गांविंध्याद्रिंब्राह्मणैस्सह ॥ ५६ ॥ तत्रगत्वाजगद्धात्रींभक्ताभीष्टप्रदायिनीम् ॥ आराधयामा
समुनिर्जपपाठपरायणः ॥ ५७ ॥ ततस्समाप्तेनियमेवागुवाचाशरीरिणी ॥ प्रसन्नाहंमुनेकार्येसिद्धिस्तवभविष्यति ॥ ५८ ॥ भूभारहरणार्थायमयासंप्रे
रितोहरिः ॥ वसुदेवस्यदेवक्यांस्वांशेनावतरिष्यति ॥ ५९ ॥ कंसभीत्यातमादायबालमानकदुंदुभिः ॥ प्रापयिष्यतिसद्यस्तुगोकुलेनन्दवेश्मनि ॥ ६० ॥
यशोदातनयांनीत्वास्वगृहेकंसभूभुजे ॥ दास्यत्यथचतांहंतुंकंसआक्षेप्स्यतिक्षितौ ॥ ६१ ॥ सातद्धस्ताद्विनिर्गत्यसद्योदिव्यवपुर्द्धरा ॥ मदंश
भूताविंध्याद्रौकरिष्यतिजगद्धितम् ॥ ६२ ॥ इतितद्वचनंश्रुत्वाप्रणम्यजगदंबिकाम् ॥ गर्गोमुनिःप्रसन्नात्मामथुरामगमत्पुरीम् ॥ ६३ ॥ वरदानंमहादे
व्यागर्गाचार्यमुखादहम् ॥ श्रुत्वासभार्यस्संप्रीतः परांमुदमथागमम् ॥ ६४ ॥ तदारभ्यपरंजानेदेवीमाहात्म्यमुत्तमम् ॥ अधुनापिहिदेवर्षेश्रुतंतवमुखां

बुजात् ॥ ६५ ॥ अतोभागवतंदेव्यास्त्वमेवश्रावयप्रभो ॥ मद्भाग्यादेवदेवर्षेसंप्राप्तोसिदयानिधे ॥ ६६ ॥ वसुदेववचःश्रुत्वानारदःप्रीतमानसः ॥ सुदिने
शुभनक्षत्रेकथारंभमथाकरोत् ॥ ६७ ॥ कथाविघ्नविघातार्थंद्विजाजेपुर्नवाक्षरम् ॥ मार्कण्डेयपुराणोक्तंपेठुर्देव्याः स्तवंतथा ॥ ६८ ॥ प्रथमस्कंधमारभ्य
श्रीनारदमुखोद्गतम् ॥ शुश्राववसुदेवश्चभक्त्याभागवतामृतम् ॥ ६९ ॥ नवमेह्निकथापूर्तौपुस्तकंवाचकंतथा ॥ प्रसन्नः पूजयामासवसुदेवोमहामनाः ॥ ७० ॥
अथतत्रबिलस्यांतःकृष्णजांबवतोर्मृधे ॥ कृष्णमुष्टिविनिष्पातश्लथांगोजांबवानभूत् ॥ ७१ ॥ अथागतस्मृतिस्सोपिभगवंतंप्रणम्यच ॥ उवाचपरया
भक्त्यास्वापराधंक्षमापयन् ॥ ७२ ॥ ज्ञातोसिरघुवर्यस्त्वंयद्रोषात्सरितांपतिः ॥ क्षोभंजगामलंकाचरावणः सानुगोहतः ॥ ७३ ॥ सएवासिभवान्कृष्ण
मद्दौरात्म्यंक्षमस्वभोः ॥ ब्रूहियत्करणीयंमेभृत्योहंतवसर्वथा ॥ ७४ ॥ श्रुत्वाजांबवतोवाचमब्रवीज्जगदीश्वरः ॥ मणिहेतोरिहप्राप्तावयमृक्षपतेबिलम् ॥ ७५ ॥
ऋक्षराजस्ततःप्रीत्याकन्यांजाम्बवतींनिजाम् ॥ ददौकृष्णायसंपूज्यस्यमंतकमणिंतथा ॥ ७६ ॥ सतांपत्नींसमादायमणिंकंठेतथादधत् ॥ अभिमंत्र्यर्क्षराज
श्चप्रतस्थेद्वारकांप्रति ॥ ७७ ॥ कथासमाप्तिदिवसेवसुदेवउदारधीः ॥ ब्राह्मणान्भोजयामासदक्षिणाभिरतोषयत् ॥ ७८ ॥ आशीर्वाचंप्रयुंजानाद्विजायत्स
मयेहरिः ॥ आजगामक्षणेतस्मिन्पत्न्यासहमणिंदधत् ॥ ७९ ॥ भार्ययासहितंकृष्णंवसुदेवपुरोगमाः ॥ दृष्ट्वाहर्षाश्रुपूर्णाक्षास्समवापुः परांमुदम् ॥ ८० ॥
देवर्षिर्नारदश्चाथकृष्णागमनहर्षितः ॥ आमंत्र्यवसुदेवंचकृष्णंब्रह्मसभांययौ ॥ ८१ ॥ हरिचरितमिदंयत्कीर्तितंदुर्यशोघ्नंपठतिविमलभक्त्याशुद्धचित्तः
शृणोति ॥ सभवतिसुखपूर्णःसर्वदासिद्धिकामोजगतिचवपुषोन्तेमुक्तिमार्गंलभेच्च ॥ ८२ ॥ ॥ इति श्रीस्कन्दपुराणे मानसखण्डे श्रीदेवीभागवतमाहात्म्ये
द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ सूतउवाच ॥ अथेतिहासमन्यच्चशृणुध्वंमुनिसत्तमाः ॥ देवीभागवतस्यास्यमाहात्म्यंयत्रगीयते ॥ १ ॥ एकदाकुंभयोनिस्तु
लोपामुद्रापतिर्मुनिः ॥ गत्वाकुमारमभ्यर्च्यपप्रच्छविविधाः कथाः ॥ २ ॥ सतस्मैभगवान्स्कन्दःकथयामासभूरिशः ॥ दानतीर्थव्रतादीनांमाहात्म्योपचिताः
कथाः ॥ ३ ॥ वाराणस्याश्चमाहात्म्यंमणिकर्णीभवंतथा ॥ गंगायाश्चापितीर्थानांवर्णितंबहुविस्तरम् ॥ ४ ॥ श्रुत्वाथसमुनिः प्रीतः कुमारं भूरिवर्चसम् ॥
पुनःपप्रच्छलोकानांहितार्थंकुंभसंभवः ॥ ५ ॥ अगस्त्यउवाच ॥ भगवंस्तारकारातेदेवीभागवतस्यतु ॥ माहात्म्यंश्रवणेतस्यविधिंचापिवदप्रभो ॥ ६ ॥
देवीभागवतंनामपुराणंपरमोत्तमम् ॥ त्रैलोक्यजननीसाक्षाद्गीयतेयत्रशाश्वती ॥ ७ ॥ स्कंदउवाच ॥ श्रीभागवतमाहात्म्यंकोवक्तुंविस्तरात्क्षमः ॥ शृणुसं
क्षेपतोब्रह्मन्कथयिष्यामिसांप्रतम् ॥ ८ ॥ यानित्यासच्चिदानन्दरूपिणीजगदम्बिका ॥ साक्षात्समाश्रितायत्रभुक्तिमुक्तिप्रदायिनी ॥ ९ ॥ अतस्तद्वाङ्मयी
मूर्तिर्देवीभागवतंमुने ॥ पठनाच्छ्रवणाद्यस्यनकिंचिदिहदुर्लभम् ॥ १० ॥ आसीद्विवस्वतः पुत्रः श्राद्धदेवइतिश्रुतः ॥ सोऽनपत्योकरोदिष्टिंवसिष्ठानुमतो

नृपः ॥ ११ ॥ होतारंप्रार्थयामासश्रद्धाथदयितामनोः ॥ कन्याभवतुमेब्रह्मंस्तथोपायोविधीयताम् ॥ १२ ॥ मनसाचिंतयन्होताकन्यामेवाजुहोद्धविः ॥
ततस्तद्व्यभिचारेणकन्येलानामचाभवत् ॥ १३ ॥ अथराजासुतांदृष्ट्वाप्रोवाचविमनागुरुम् ॥ कथंसंकल्पवैषम्यमिहजातंप्रभोतव ॥ १४ ॥ तच्छ्रुत्वा
समुनिर्दध्यौज्ञात्वाहोतुर्व्यतिक्रमम् ॥ ईश्वरंशरणंयातइलायाःपुंस्त्वकाम्यया ॥ १५ ॥ मुनेस्तपःप्रभावाच्चपरेशानुग्रहात्तथा ॥ पश्यतांसर्वलोकाना
मिलापुरुषतामगात् ॥ १६ ॥ गुरुणाकृतसंस्कारःसुद्युम्नोथमनोस्सुतः ॥ निधिर्बभूवविद्यानांसरितामिवसागरः ॥ १७ ॥ अथकालेनसुद्युम्नस्तारुण्यं
समवाप्यच ॥ मृगयार्थंवनंयातोहयमारुह्यसैन्धवम् ॥ १८ ॥ वनाद्वनांतरंगच्छन्बहुबभ्रामसानुगः ॥ दैवादधस्ताद्धेमाद्रेस्सकुमारोवनंययौ ॥ १९ ॥ कस्मि
श्चित्समयेयत्रभार्ययापर्णयासह ॥ अरमद्देवदेवस्तुशंकरोभगवान्मुदा ॥ २० ॥ तदातुमुनयस्तत्रशिवदर्शनलालसाः ॥ आजग्मुरथतान्दृष्ट्वागिरिजाव्रीडिता
भवत् ॥२१॥ रममाणौतुतौदृष्ट्वागिरिशौसंशितव्रताः ॥ निवृत्तामुनयोजग्मुर्वैकुण्ठनिलयंतदा ॥ २२ ॥ प्रियायाःप्रियमन्विच्छञ्छिवोरण्यंशशापह ॥ अद्यार
भ्यविशेद्योत्रपुमान्योषिद्भवेदिति ॥२३॥ ततआरभ्यतंदेशंपुरुषावर्जयंतिहि ॥ तत्रप्रविष्टःसुद्युम्नोबभूवप्रमदोत्तमा ॥ २४ ॥ स्त्रीभूताननुगानश्वंवडवांवीक्ष्यवि
स्मितः ॥ अथसासुन्दरीयोषाविचचारवनेवने ॥ २५ ॥ एकदासाजगामाथबुधस्याश्रमसन्निधौ ॥ दृष्ट्वातांचारुसर्वांगींपीनोन्नतपयोधराम् ॥ २६ ॥ विंबोष्ठीं
कुन्ददशनांसुमुखीमुत्पलेक्षणाम् ॥ अनंगशरविद्धांगश्चकमेभगवान्बुधः ॥ २७ ॥ सापितंचकमेसुभ्रूःकुमारंसोमनंदनम् ॥ ततस्तस्याश्रमेवात्सीद्रममाणाबु
धेनसा ॥ २८ ॥ अथकालेनकियतापुरूरवसमात्मजम् ॥ सतस्यांजनयामासमित्रावरुणसंभव ॥ २९ ॥ अथवर्षेषुयातेषुकदाचित्साबुधाश्रमे ॥ स्मृत्वास्वं
पूर्ववृत्तांतंदुःखितानिर्जगामह ॥ ३० ॥ गुरोरथाश्रमंगत्वावसिष्ठस्यप्रणम्यतम् ॥ निवेद्यवृत्तंशरणंययौपुंस्त्वमभीप्सती ॥ ३१ ॥ वसिष्ठोज्ञातवृत्तांतो
गत्वाकैलासपर्वतम् ॥ संपूज्यशंभुंतुष्टावभक्त्यापरमयायुतः ॥ ३२ ॥ वसिष्ठउवाच ॥ नमोनमःशिवायास्तुशंकरायकपर्दिने ॥ गिरिजार्द्धांगदेहायनम
स्तेचंद्रमौलये ॥ ३३ ॥ मृडायसुखदात्रेतेनमःकैलासवासिने ॥ नीलकण्ठायभक्तानांभुक्तिमुक्तिप्रदायिने ॥ ३४ ॥ शिवायशिवरूपायप्रपन्नभयहारिणे ॥ नमो
वृषभवाहायशरण्यायपरात्मने ॥ ३५ ॥ ब्रह्मविष्ण्वीशरूपायसर्गस्थितिलयेषुच ॥ नमोदेवाधिदेवायवरदायपुरारये ॥ ३६ ॥ यज्ञरूपाययजतांफल
दात्रेनमोनमः ॥ गंगाधरायसूर्येन्दुशिखिनेत्रायतेनमः ॥ ३७ ॥ एवंस्तुतस्सभगवान्प्रादुरासीज्जगत्पतिः ॥ वृषारूढोम्बिकोपेतःकोटिसूर्यसमप्रभः ॥ ३८ ॥
रजताचलसंकाशस्त्रिनेत्रश्चंद्रशेखरः ॥ प्रणतंपरितुष्टात्माप्रोवाचमुनिसत्तमम् ॥ ३९ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ वरंवरयविप्रर्षेयत्तेमनसिवर्तते ॥ इत्यु
क्तस्तंप्रणम्येलापुंस्त्वमभ्यर्थयन्मुनिः ॥ ४० ॥ अथप्रसन्नोभगवानुवाचमुनिसत्तमम् ॥ मासंपुमान्सभवितामासंनारीभविष्यति ॥ ४१ ॥ इतिप्राप्यवरं

शंभोर्महर्षिर्जगदम्बिकाम् ॥ वरदानोन्मुखींदेवींप्रणनाममहेश्वरीम् ॥ ४२ ॥ कोटिचंद्रकलाकान्तिंसुस्मितांपरिपूज्यच ॥ तुष्टावभक्त्यासततमिलायाः पुंस्त्वकाम्यया ॥ ४३ ॥ जयदेविमहादेविभक्तानुग्रहकारिणि ॥ जयसर्वसुराराध्येजयानन्तगुणालये ॥ ४४ ॥ नमोनमस्तेदेवेशिशरणागतवत्सले ॥ जयदुर्गेदुःखहंत्रिदुष्टदैत्यनिषूदिनि ॥ ४५ ॥ भक्तिगम्येमहामायेनमस्तेजगदम्बिके ॥ संसारसागरोत्तारपोतीभूतपदाम्बुजे ॥ ४६ ॥ ब्रह्मादयोपिविबुधास्त्वत्पादांबुजसेवया ॥ विश्वसर्गस्थितिलयप्रभुत्वंसमवाप्नुयुः ॥ ४७ ॥ प्रसन्नाभवदेवेशिचतुर्वर्गप्रदायिनि ॥ कस्त्वांस्तोतुंक्षमोदेविकेवलंप्रणतोस्म्यहम् ॥ ४८ ॥ एवंस्तुताभगवतीदुर्गानारायणीपरा ॥ भक्त्यावसिष्ठमुनिनाप्रसन्नातत्क्षणादभूत् ॥ ४९ ॥ तदोवाचमहादेवीप्रणतार्तिहरीमुनिम् ॥ सुद्युम्नभवनंगत्वाकुरुभक्त्यामदर्चनम् ॥ ५० ॥ सुद्युम्नंश्रावयप्रीत्यापुराणंमत्प्रियंकरम् ॥ देवीभागवतंनामनवाहोभिर्द्विजोत्तम ॥ ५१ ॥ श्रवणादेवसततंपुंस्त्वमस्यभविष्यति ॥ इत्युक्त्वाचातिरोधानंगच्छतःस्माशिवेश्वरौ ॥ ५२ ॥ वसिष्ठस्तांदिशंनत्वासमागत्याश्रमंनिजम् ॥ समाहूयचसुद्युम्नंदेव्याराधनमादिशत् ॥ ५३ ॥ आश्विनस्यासितेपक्षेसंपूज्यजगदंबिकाम् ॥ नवरात्रविधानेनश्रावयामासभूपतिम् ॥ ५४ ॥ श्रुत्वाभक्त्यापिसुद्युम्नः श्रीमद्भागवतामृतम् ॥ प्रणम्याभ्यर्च्यचगुरुंलेभेपुंस्त्वंनिरंतरम् ॥ ५५ ॥ राज्यासनेऽभिषिक्तस्तुवसिष्ठेनमहर्षिणा ॥ भुवंशशासधर्मेणप्रजाश्चैवानुरंजयन् ॥ ५६ ॥ ईजेचविविधैर्यज्ञैःसंपूर्णवरदक्षिणैः ॥ पुत्रेषुराज्यंसंदिश्यप्रापदेव्याःसलोकताम् ॥ ५७ ॥ इतिकथितमशेषंसेतिहासंचविप्रायदिपठतिसुभक्त्यामानवोवाशृणोति ॥ सइह सकलकामान्प्राप्यदेव्याःप्रसादात्परममृतमथान्तेयातिदेव्यास्सलोकम् ॥५८॥ इति श्रीस्कंदपुराणे मानसखण्डे देवीभागवतमाहात्म्ये तृतीयोऽध्यायः॥३॥ सूतउवाच ॥ इतिश्रुत्वाकथांदिव्यांविचित्रांकुंभसंभवः ॥ शुश्रूषुःपुनराहेदंविशाखंविनयान्वितः ॥ १ ॥ अगस्त्यउवाच ॥ देवसेनापतेदेवविचित्रेयंश्रुताकथा ॥ पुनरन्यच्चमाहात्म्यंवदभागवतस्यमे ॥ २ ॥ स्कंदउवाच ॥ मित्रावरुणसंभूतमुनेशृणुकथामिमाम् ॥ यत्रैकदेशमहिमाप्रोक्तोभागवतस्यतु ॥ ३ ॥ वर्ण्यतेधर्मविस्तारोगायत्रीमधिकृत्यच ॥ गायत्र्यामहिमायत्रतद्भागवतमिष्यते॥४॥भगवत्याइदंयस्मात्तस्माद्भागवतंविदुः ॥ ब्रह्मविष्णुशिवाराध्यापराभगवतीहिसा॥५॥ऋतवागितिविख्यातोमुनिरासीन्महामतिः॥ तस्यपुत्रोभवत्कालेगण्डान्तेपौष्णभान्तिमे॥६॥सतस्यजातकर्मादिक्रियाश्चक्रेयथाविधि ॥ चूडोपनयनादींश्चसंस्कारानपिसोकरोत् ॥७॥ यतआरभ्यजातोसौपुत्रस्तस्यमहात्मनः ॥ ततएवाथसमुनिश्शोकरोगाकुलोभवत्॥८॥रोषलोभपरीतात्मातथामातापितस्यच॥बहुरोगार्दितानित्यंशुचादुःखीकृताभृशम्॥९॥ऋतवाक्समुनिश्चिन्तामवाप भृशदुःखितः ॥ किमेतत्कारणंजातंपुत्रोमेत्यंतदुर्मतिः ॥१०॥ कस्यचिन्मुनिपुत्रस्यबलात्पत्नींजहारच ॥ मेनेशिक्षांपितुर्नासौनचमातुर्विमूढधीः ॥ ११ ॥ततोविषण्णचित्तस्तुऋतवागब्रवीदिदम् ॥ अपुत्रतावरंनृणांनकदाचित्कु

पुत्रता ॥ १२ ॥ पितॄन्कुपुत्रःस्वर्यातान्निरयेपातयत्यपि ॥ यावज्जीवन्त्सदापित्रोःकेवलंदुःखदायकः ॥ १३ ॥ पित्रोर्दुःखायधिग्जन्मकुपुत्रस्यचपापिनः ॥
सुहृदांनोपकारायनापकारायवैरिणाम् ॥ १४ ॥ धन्यास्तेमानवालोकेसत्पुत्रोयद्गृहेस्थितः ॥ परोपकारशीलश्चपितुर्मातुःसुखावहः ॥ १५ ॥ कुपुत्रेणकु
लंनष्टंकुपुत्रेणहतंयशः ॥ कुपुत्रेणेहचामुत्रदुःखंनिरययातनाः ॥ १६ ॥ कुपुत्रेणान्वयोनष्टोजन्मनष्टंकुभार्यया ॥ कुभोजनेनदिवसःकुमित्रेणसुखंकुतः ॥
॥ १७ ॥ स्कन्दउवाच ॥ एवंदुष्टस्यपुत्रस्यदुष्टैराचरणैर्मुनिः ॥ तप्यमानोनिशंकालेगत्वागर्गमपृच्छत ॥ १८ ॥ ऋतवागुवाच ॥ भगवंस्त्वामहंप्रष्टुमिच्छा
मिवदतत्प्रभो ॥ ज्योतिश्शास्त्रस्यचाचार्यपुत्रदौःशील्यकारणम् ॥ १९ ॥ गुरुशुश्रूषयावेदाअधीताविधिवन्मया ॥ ब्रह्मचारिव्रतंतीर्त्वाविवाहोविधिवत्कृतः
॥ २० ॥ भार्ययासहगार्हस्थ्यधर्मश्चानुष्ठितोनिशम् ॥ पंचयज्ञविधानंचमयाकारियथाविधि ॥ २१ ॥ नरकाद्बिभ्यताविप्रनतुकामसुखेच्छया ॥
गर्भाधानंचविधिवत्पुत्रप्राप्त्यैमयाकृतम् ॥ २२ ॥ पुत्रोयंममदोषेणमातुर्दोषेणवामुने ॥ जातोदुःखावहःपित्रोर्दुःशीलोबंधुशोकदः ॥ २३ ॥ एतन्नि
शम्यवचनंगर्गाचार्योमुनेस्तदा ॥ विचार्यसर्वंतद्धेतुंज्योतिर्विद्वाचमब्रवीत् ॥ २४ ॥ गर्गउवाच ॥ ॥ मुनेनैवापराधस्तेनमातुर्नकुलस्यच ॥
रेवत्यंतंतुगण्डान्तंपुत्रदौःशील्यकारणम् ॥ २५ ॥ दुष्टेकालेयतोजन्मपुत्रस्यतवभोमुने ॥ तेनैवतवदुःखायनान्योहेतुर्मनागपि ॥ २६ ॥ तद्दुः
खशांतयेब्रह्मञ्जगतांमातरंशिवाम् ॥ समाराधययत्नेनदुर्गांदुर्गतिनाशिनीम् ॥ २७ ॥ गर्गस्यवचनंश्रुत्वाऋतवाक्क्रोधमूर्च्छितः ॥ रेवतींतुशशापासौ
व्योम्नःपततुरेवती ॥ २८ ॥ दत्तेशापेतुतेनाथपूष्णोभंचपपातखात् ॥ कुमुदाद्रौभासमानंसर्वलोकस्यपश्यतः ॥ २९ ॥ ख्यातोरैवतकश्चाभूत्त
त्पातात्कुमुदाचलः ॥ अतीवरमणीयश्चततःप्रभृतिसोप्यभूत् ॥ ३० ॥ दत्त्वाशापंचरेवत्यैगर्गोक्तविधिनामुनिः ॥ समाराध्यांबिकांदेवींसुखसौभाग्य
भागभूत् ॥ ३१ ॥ स्कन्दउवाच ॥ रेवत्यृक्षस्ययत्तेजस्तस्माज्जातातुकन्यका ॥ रूपेणाप्रतिमालोकेद्वितीयाश्रीरिवाभवत् ॥ ३२ ॥ अथतांप्रमुचः
कन्यांरेवतीकांतिसंभवाम् ॥ दृष्ट्वानामचकारास्यारेवतीतिमुदामुनिः ॥ ३३ ॥ निन्येथस्वाश्रमेचैनांपोषयामासधर्मतः ॥ ब्रह्मर्षिःप्रमुचोनामकुमुदाद्रौ सुतामिव ॥
॥ ३४ ॥ अथकालेनचप्रौढांदृष्ट्वातांरूपशालिनीम् ॥ समुनिश्चिन्तयामासकोस्यायोग्योवरोभवेत् ॥ ३५ ॥ बहुधान्वेषयंस्तस्यानाससादोचि
तंपतिम् ॥ ततोग्निशालांसंविश्यमुनिस्तुष्टावपावकम् ॥ ३६ ॥ कन्यावरंतदाशंसत्प्रीतस्तमपिहव्यवाट् ॥ धर्मिष्ठोबलवान्वीरःप्रियवागपराजितः
॥ ३७ ॥ दुर्दमोभविताभर्तामुनेऽस्याःपृथिवीपतिः ॥ इतिश्रुत्वावचोवह्नेःप्रसन्नोभून्मुनिस्तदा ॥ ३८ ॥ दैवादाखेटकव्याजात्तत्क्षणादागतोनृपः ॥ दुर्द
मोनाममेधावीतस्याश्रमपदंमुनेः ॥ ३९ ॥ पुत्रोविक्रमशीलस्यबलवान्वीर्यवत्तरः ॥ कालिंदीजठरेजातःप्रियव्रतकुलोद्भवः ॥ ४० ॥ मुनेराश्रममाविश्य

तमदृष्ट्वामहामुनिम् ॥ आमंत्र्यतांप्रियेचेतिरेवतींपृष्टवान्नृपः ॥ ४१ ॥ राजोवाच ॥ महर्षिर्भगवानस्मादाश्रमात्क्वगतःप्रिये ॥ तत्पादौद्रष्टुमिच्छामिवदक
ल्याणितत्त्वतः ॥ ४२ ॥ कन्योवाच ॥ अग्निशालामुपगतोमहाराजमहामुनिः ॥ निश्चक्रामाश्रमात्तूर्णंराजाप्याकर्ण्यतद्वचः ॥ ४३ ॥ अथाग्निशालाद्वार
स्थंराजानंदुर्दमंमुनिः ॥ राजलक्षणसंयुक्तमपश्यत्प्रश्रयानतम् ॥ ४४ ॥ प्रणनामचतंराजामुनिःशिष्यमुवाचह ॥ गौतमानीयतामर्घ्यमर्घ्ययोग्योस्तिभू
पतिः ॥ ४५ ॥ आगतश्चिरकालेनजामातेतिविशेषतः ॥ इत्युक्त्वार्घ्यंददौतस्मैसोपिजग्राहचिन्तयन् ॥ ४६ ॥ मुनिरासनमासीनंगृहीतार्घ्यंचभूपतिम् ॥
आशीर्भिरभिनंद्याथकुशलंचाप्यपृच्छत ॥ ४७ ॥ अयितेऽनामयंराजन्बलेकोशेसुहृत्सुच ॥ भृत्येऽमात्येपुरेदेशेतथात्मनिजनाधिप ॥ ४८ ॥ भार्या
स्तितेकुशलिनीयतःसात्रैवतिष्ठति ॥ अतोनपृच्छाम्यस्यास्तेचान्यासांकुशलंवद ॥ ४९ ॥ राजोवाच ॥ भगवंस्त्वत्प्रसादेनसर्वत्रानामयंमम ॥ एतत्कु
तूहलंब्रह्मन्मद्भार्याकात्रविद्यते ॥ ५० ॥ ऋषिरुवाच ॥ रेवतीनामतेभार्यारूपेणाप्रतिमाभुवि ॥ विद्यतेऽत्रकथंपत्नींतांनवेत्सिमहीपते ॥ ५१ ॥ राजोवाच ॥
सुभद्राद्यास्तुयाभार्याममसन्तिगृहेविभो ॥ जानामितास्तुभगवन्नैवजानामिरेवतीम् ॥ ५२ ॥ ऋषिरुवाच ॥ प्रियेतिसांप्रतंराजंस्त्वयोक्तायामहामते ॥
साविस्मृताक्षणादेवयातेश्लाघ्यतमाप्रिया ॥ ५३ ॥ राजोवाच ॥ त्वयोक्तंयन्मृषातन्नोतथैवामंत्रितामया ॥ मुनेदुष्टेनमेभावःकोपंमाकर्तुमर्हसि ॥ ५४ ॥
ऋषिरुवाच ॥ राजन्नुक्तंत्वयासत्यंनभावोदूषितस्तव ॥ वह्निनाप्रेरितेनेत्थंभवताव्याहृतंवचः ॥ ५५ ॥ अद्यपृष्टोमयावह्निःकोऽस्याभर्त्ताभविष्यति ॥
तेनोक्तंदुर्दमोराजाभवितास्याःपतिर्ध्रुवम् ॥ ५६ ॥ तदादत्स्वमयादत्तामिमांकन्यांमहीपते ॥ प्रियेत्यामंत्रितापूर्वंमाविचारंकुरुष्वभोः ॥ ५७ ॥ श्रुत्वैत
त्सोऽभवत्तूष्णींचिंतयन्मुनिभाषितम् ॥ वैवाहिकंविधिंतस्यमुनिःकर्तुंसमुद्यतः ॥ ५८ ॥ अथोद्यतंविवाहायदृष्ट्वाकन्याब्रवीन्मुनिम् ॥ रेवत्यृक्षेविवाहोमेता
तकर्तुंत्वमर्हसि ॥ ५९ ॥ ऋषिरुवाच ॥ वत्सेविवाहयोग्यानिसंत्यन्यर्क्षाणि भरिशः ॥ रेवत्यांकथमुद्वाहःपौष्णभंनदिविस्थितम् ॥ ६० ॥ कन्योवाच ॥
रेवत्यृक्षंविनाकालोममोद्वाहोचितोनहि ॥ अतःसंप्रार्थयाम्येतद्विवाहंपौष्णभेकुरु ॥ ६१ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ऋतवाङ्मुनिनापूर्वंरेवतीभंनिपातितम् ॥ भान्त
रेचेन्नतेप्रीतिर्विवाहःस्यात्कथंतव ॥ ६२ ॥ कन्योवाच ॥ तपः किंतप्तवानेकऋतवागेवकेवलम् ॥ भवताकिंतपोनेदृक्तप्तंवाक्कायमानसैः ॥ ६३ ॥
जगत्स्रष्टुंसमर्थस्त्वंवेद्म्यहंतेतपोबलम् ॥ रेवत्यृक्षंदिविस्थाप्यममोद्वाहंपितःकुरु ॥ ६४ ॥ ऋषिरुवाच ॥ एवंभवतुभद्रंतेयथैवत्वंब्रवीषिमाम् ॥ त्वत्कृते
सोममार्गेहंस्थापयाम्यद्यपौष्णभम् ॥ ६५ ॥ स्कन्दउवाच ॥ एवमुक्त्वामुनिस्तूर्णंपौष्णभंस्वतपोबलात् ॥ यथापूर्वंतथाचक्रेसोममार्गेघटोद्भवः ॥ ६६ ॥
रेवतीनाम्निनक्षत्रेविवाहविधिनामुनिः ॥ रेवतींप्रददौराज्ञेदुर्दमायमहात्मने ॥ ६७ ॥ कृत्वाविवाहंकन्यायामुनीराजानमब्रवीत् ॥ किंतेऽभिलषितंवीरवदत

त्पूरयाम्यहम् ॥ ६८ ॥ राजेवाच ॥ मनोःस्वायंभुवस्याहंवंशजातोस्मिहेमुने ॥ मन्वंतराधिपंपुत्रंत्वत्प्रसादाच्चकामये ॥ ६९ ॥ मुनिरुवाच ॥ यद्येषाकाम
नातेस्तिदेव्याआराधनंकुरु ॥ भविष्यत्येवतेपुत्रोमनुर्मन्वंतराधिपः ॥ ७० ॥ देवीभागवतंनामपुराणंयत्तुपंचमम् ॥ पंचकृत्वस्तुतच्छ्रुत्वालप्स्यसेभि
मतंसुतम् ॥ ७१ ॥ रेवत्यांरैवतोनामपंचमोभवितामनुः ॥ वेदविच्छास्त्रतत्त्वज्ञोधर्मवानपराजितः ॥ ७२ ॥ इत्युक्तोमुनिनाराजाप्रणम्यमुदितोमुनिम् ॥
भार्ययासहमेधावीजगामनगरंनिजम् ॥ ७३ ॥ पितृपैतामहंराज्यंचकारसमहामतिः ॥ पालयामासधर्मात्माप्रजाःपुत्रानिवौरसान् ॥ ७४ ॥ एकदालोम
शोनाममहात्मामुनिरागतः ॥ प्रणिपत्यतमभ्यर्च्यप्रांजलिश्चाब्रवीन्नृपः ॥ ७५ ॥ राजोवाच ॥ भगवंस्त्वत्प्रसादेनश्रोतुमिच्छामिभोमुने ॥ देवीभागवतंनाम
पुराणंपुत्रलिप्सया ॥ ७६ ॥ श्रुत्वावाचंप्रजाभर्तुः प्रीतःप्रोवाचलोमशः ॥ धन्योसिराजंस्तेभक्तिर्जातात्रैलोक्यमातरि ॥ ७७ ॥ सुरासुरनराराध्यायापरा
जगदम्बिका ॥ तस्यांचेद्भक्तिरुत्पन्नाकार्यसिद्धिर्भविष्यति ॥ ७८ ॥ अतस्त्वांश्रावयिष्यामिश्रीमद्भागवतंनृप ॥ यस्यश्रवणमात्रेणनकिंचिदपिदुर्ल
भम् ॥ ७९ ॥ इत्युक्त्वासुदिनेब्रह्मन्कथारंभमथाकरोत् ॥ पंचकृत्वस्सशुश्रावविधिवद्भार्ययासह ॥८०॥ समाप्तिदिवसेराजापुराणंचमुनिंतथा ॥ पूजयामास
धर्मात्मामुदापरमयायुतः ॥ ८१ ॥ हुत्वानवार्णमंत्रेणभोजयित्वाकुमारिकाः ॥ वाडवांश्चसपत्नीकान्दक्षिणाभिरतोषयत् ॥ ८२ ॥ अथकालेनकियता
भगवत्याःप्रसादतः ॥ गर्भन्दधारसाराज्ञीलोककल्याणकारकम् ॥ ८३ ॥ पुण्येथसमयेप्राप्तेग्रहैःसुस्थानसंगतैः ॥ सर्वमंगलसंपन्नेरेवतीसुषुवेसुतम् ॥ ८४ ॥
श्रुत्वापुत्रस्यजननंस्नात्वाराजामुदान्वितः ॥ ससुवर्णाभसाचक्रेजातकर्म्मादिकाःक्रियाः ॥ ८५ ॥ यथाविधिचदानानिदत्त्वाविप्रानतोषयत् ॥ कृतोपनयनं
राजासांगान्वेदानपाठयत् ॥ ८६ ॥ सर्वविद्यानिधिर्जातोधर्मिष्ठोस्त्रविदांवरः ॥ धर्मस्यवक्ताकर्त्ताचरैवतोनामवीर्यवान् ॥ ८७ ॥ नियुक्तवानथब्रह्मारैवतं
मानवेपदे ॥ मन्वंतराधिपःश्रीमान्गांशशाससधर्मतः ॥ ८८ ॥ इत्थंदेव्याःप्रभावोयंसंक्षेपेणोपवर्णितः ॥ पुराणस्यचमाहात्म्यंकोवक्तुंविस्तरात्क्षमः ॥ ८९ ॥
सूतउवाच ॥ कुंभयोनिस्तुमाहात्म्यंविधिंभागवतस्यच ॥ श्रुत्वाकुमारंचाभ्यर्च्यस्वाश्रमंपुनराययौ ॥ ९० ॥ इदंमयाभागवतस्यविप्रामाहात्म्यमुक्तंभवतां
समक्षम् ॥ शृणोतिभक्त्यापठतीहभोगान्भुक्त्वाखिलान्मुक्तिमुपैतिचांते ॥ ९१ ॥ इति श्रीस्कंदपुराणेमानसखण्डेश्रीदेवीभागवतमाहात्म्येचतुर्थोध्यायः
॥ ४ ॥ ऋषयऊचुः ॥ सूतसूतमहाभागश्रुतंमाहात्म्यमुत्तमम् अधुनाश्रोतुमिच्छामःपुराणश्रवणेविधिम् ॥ १ ॥ सूतउवाच ॥ श्रूयतांमुनयस्सर्वे
पुराणश्रवणेविधिम् ॥ नराणांशृण्वतांयेनासिद्धिःस्यात्सार्वकामिकी ॥ २ ॥ आदौदैवज्ञमाहूयमुहूर्त्तंकल्पयेत्सुधीः ॥ आरभ्यशुचिमासंतुमासषट्कंशुभावहम् ॥ ३ ॥
हस्ताश्विमूलपुष्यर्क्षेब्रह्ममैत्रेन्दुवैष्णवे ॥ सत्तिथौशुभवारेचपुराणश्रवणंशुभम् ॥ ४ ॥ गुरुभाद्वेद४वेदा४ब्ज १ शरां ५ गा६ब्धि ४गुणाः ३क्रमात् ॥ धर्मातिरिंदिरा

जेष्ठ. आषाढ

प्राप्तिःकथासिद्धिःपरंसुखम् ॥ ५ ॥ पीडाथभूपतिभयंज्ञानप्राप्तिःक्रमात्फलम् ॥ पुराणश्रवणेचक्रंशोधयेच्छिवभाषितम् ॥ ६ ॥ अथवाप्रीतयेदेव्यानवरा
त्रचतुष्टये ॥ शृणुयादन्यमासेपितिथिवारर्क्षशोधिते ॥ ७ ॥ संभारंयादृशंकार्यंविवाहादौचतादृशम् ॥ नवाहयज्ञेचाप्यस्मिन्विधेयंयत्नतोबुधैः ॥ ८ ॥
सहायाबहवःकार्यादंभलोभविवर्जिताः ॥ चतुराश्चवदान्याश्चदेवीभक्तिपरानराः ॥ ९ ॥ प्रेष्यायत्नेनवार्त्तैयंदेशेदेशेजनेजने ॥ आगन्तव्यमिहावश्यं
कथादेव्याभविष्यति ॥ १० ॥ सौराश्चगाणपत्याश्चशैवाश्शाक्ताश्चवैष्णवाः ॥ सर्वैषामपिसेव्येयंयतोदेवास्सशक्तयः ॥ ११ ॥ श्रीमद्देवीभागवतपीयूष
रसलोलुपैः ॥ आगंतव्यंविशेषेणकथार्थंप्रेमतत्परैः ॥ १२ ॥ ब्राह्मणाद्याश्चयेवर्णाः स्त्रियश्चाश्रमिणस्तथा ॥ सकामाश्चापिनिष्कामाःपातव्यंतैःकथामृतम् ॥
॥ १३ ॥ नावकाशःकदाचित्स्यान्नवाहश्रवणेपितैः ॥ आगंतव्यंयथाकालंयज्ञेपुण्याक्षणस्थितिः ॥ १४ ॥ विनयेनैवकर्त्तव्यमेवमाकारणंनृणाम् ॥
आगतानांचकर्त्तव्यंवासस्थानंयथोचितम् ॥ १५ ॥ कथास्थानंप्रकर्त्तव्यंभूमौमार्जनपूर्वकम् ॥ लेपनंगोमयेनाथविशालायांमनोरमम् ॥ १६ ॥ कार्य
स्तुमण्डपोरम्योरंभास्तंभोपशोभितः ॥ वितानमुपरिष्टात्तुपताकाध्वजराजितः ॥ १७ ॥ वक्तुश्चैवासनंदिव्यंसुखास्तरणसंयुतम् ॥ रचितव्यंप्रयत्नेनप्राङ्मुखं
वाप्युदङ्मुखम् ॥ १८ ॥ यथोचितानिकुर्वीतश्रोतृणामासनानिच ॥ नृणांचैवाथनारीणांकथाश्रवणहेतवे ॥ १९ ॥ वाग्मीदांतश्चशास्त्रज्ञोदेव्या
राधनतत्परः ॥ दयालुर्निस्पृहोदक्षोधीरोवक्तोत्तमोमतः ॥ २० ॥ ब्रह्मण्योदेवताभक्तःकथारसपरायणः ॥ उदारोऽलोलुपोनम्रःश्रोताहिंसादिवर्जितः ॥
॥ २१ ॥ पाखण्डनिरतोलुब्धःस्त्रैणोधर्मध्वजस्तथा ॥ निष्ठुरःक्रोधनोवक्तादेवीयज्ञेनशस्यते ॥ २२ ॥ संशयच्छेदनायैकःपण्डितश्चतथागुणः ॥
श्रोतृबोधकृदव्यग्रःकार्य्योवक्तुस्सहायकृत् ॥ २३ ॥ मुहूर्त्तंदिवसादर्वाग्वक्तृश्रोतादिभिर्जनैः ॥ कर्त्तव्यंक्षौरकर्मादिततोनियमकल्पनम् ॥ २४ ॥ अरुणो
दयवेलायांस्नायाच्छौचंविधायच ॥ संध्यांतर्पणकार्यंचनित्यं संक्षेपतश्चरेत् ॥ २५ ॥ कथाश्रवणयोग्यत्वसिद्धयेगाश्चदापयेत् ॥ समस्तविघ्नहर्तारमादौ
गणपतिंयजेत् ॥ २६ ॥ कलशांश्चापिसंस्थाप्यपूजयेत्तत्रदिग्धवान् ॥ बटुकंक्षेत्रपालंचयोगिनीर्मातृकास्तथा ॥ २७ ॥ तुलसींचापिसंपूज्यग्रहान्विष्णुंच
शंकरम् ॥ नवाक्षरेणमनुनापूजयेज्जगदम्बिकाम् ॥ २८ ॥ सर्वोपचारैस्संपूज्यश्रीभागवतपुस्तकम् ॥ श्रीदेव्यावाङ्मयींमूर्तिंयथावच्छोभनाक्षरम् ॥ २९ ॥
ब्राह्मणान् कथाविघ्नोपशांत्यर्थंवृणुयात्पंचवाडवान् ॥ जाप्योनवार्णमंत्रस्तैःपाठ्यस्सप्तशतीस्तवः ॥ ३० ॥ प्रदक्षिणनमस्कारान्कृत्वांतेस्तुतिमाचरेत् ॥ कात्याय
निमहामायेभवानिभुवनेश्वरि ॥ ३१ ॥ संसारसागरेमग्नंमामुद्धरकृपामये ॥ ब्रह्मविष्णुशिवाराध्येप्रसीदजगदंबिके ॥ ३२ ॥ मनोभिलषितंदेविवरं
देहिनमोस्तुते इतिसंप्राथ्यंशृणुयात्कथांनियतमानसः ॥ ३३ ॥ वक्तारंचापिसंपूज्यव्यासबुद्ध्यायतात्मवान् ॥ माल्यालंकारवस्त्राद्यैस्संभूष्यप्रार्थ

येच्चतम् ॥ ३४ ॥ सर्वशास्त्रेतिहासज्ञव्यासरूपनमोस्तुते ॥ कथाचंद्रोदयेनांतस्तमस्तोमंनिराकुरु ॥ ३५ ॥ तदग्रेतुनवाहान्तंकर्त्तव्यानियमास्तदा ॥
विप्रादीनुपवेश्यादौसंपूज्योपविशेत्स्वयम् ॥ ३६ ॥ श्रोतव्यंसावधानेनचतुर्वर्गफलाप्तये ॥ गृहपुत्रकलत्राप्तधनचिंतामपास्यच ॥ ३७ ॥ सूर्योदयं
समारभ्याकिंचित्सूर्येऽवशेषिते ॥ मुहूर्त्तमात्रेविश्राम्यमध्याह्नेवाचयेत्सुधीः ॥ ३८ ॥ मलमूत्रजयायैषांलघुभोजनमिष्यते ॥ हविष्यान्नंवरंभोज्यंसकृदे
वकथार्थिना ॥ ३९ ॥ अथवास्यात्फलाहारीपयोभुग्वाघृताशनः ॥ यथास्यान्नकथाविघ्नस्तथाकार्यंविचक्षणैः ॥ ४० ॥ कथाश्रवणनिष्ठानां
वक्ष्यामिनियमंद्विजाः ॥ ब्रह्मविष्णुमहेशानांमध्येयेभेददर्शिनः ॥ ४१ ॥ देवीभक्तिविहीनायेपाखण्डाहिंसकाःखलाः ॥ विप्रद्रुहोनास्तिकायेनतेयोग्याः
कथाश्रवे ॥ ४२ ॥ ब्रह्मस्वहरणेलुब्धाःपरदारधनेषुच ॥ देवस्वहरणेतेषांनाधिकारःकथाश्रवे ॥ ४३ ॥ ब्रह्मचारीचभूशायीसत्यवक्ताजितेंद्रियः ॥
कथासमाप्तौभुंजीतपत्रावल्यांयतात्मवान् ॥ ४४ ॥ वृंताकंचकलिन्दंचतैलंचद्विदलंमधु ॥ दग्धमन्नंपर्युषितंभावदुष्टंत्यजेद्व्रती ॥ ४५ ॥ आमिषंच
मसूरान्नमुदक्याद्दृष्टमेवच ॥ रसोनंमूलकंहिंगुंपलांडुंगृंजनंतथा ॥ ४६ ॥ कूष्मांडंनालिकाशाकंनभुंजीतकथाव्रती ॥ कामंक्रोधंमदंलोभंदंभंमानंचवर्ज
येत् ॥ ४७ ॥ विप्रध्रुक्पतितव्रात्यश्वपाकयवनांत्यजैः ॥ उदक्ययावेदबाह्यैर्नवदेद्यः कथाव्रती ॥ ४८ ॥ वेदगोगुरुविप्राणांस्त्रीराज्ञांमहतांतथा ॥ देवानां
देवभक्तानांननिंदांशृणुयादपि ॥ ४९ ॥ विनयंचार्जवंशौचंदयांचामितभाषणम् ॥ उदारंमानसंचैवकुर्याद्यस्तुकथाव्रती ॥ ५० ॥ श्वित्रीकुष्ठीक्षयीरु
ग्णोभाग्यहीनश्चपापकृत् ॥ दरिद्रश्चानपत्यश्चभक्त्येमांशृणुयात्कथाम् ॥ ५१ ॥ वंध्यावाकाकवंध्यावादुर्भगावामृतार्भका ॥ पतद्गर्भागनायाचताभिःश्राव्या
तथाकथा ॥ ५२ ॥ धर्मार्थकाममोक्षांश्चयोवांछतिविनाश्रमम् ॥ भगवत्याभागवतंश्रोतव्यंतेनयत्नतः ॥ ५३ ॥ कथादिनानिचैतानिनवयज्ञैःसमानि
हि ॥ तेषुदत्तंहुतंजप्तमनन्तफलदंभवेत् ॥ ५४ ॥ एवंव्रतंनवाहंतुकृत्वोद्यापनमाचरेत् ॥ महाष्टमीव्रतेयद्वत्तथाकार्यंफलेप्सुभिः ॥ ५५ ॥ निष्कामाःश्रवणे
नैवपूतामुक्तिंव्रजन्तिहि ॥ भोगमोक्षप्रदानृणांयतोभगवतीपरा ॥ ५६ ॥ पुस्तकस्यचवक्तुश्चपूजाकार्यातुनित्यशः ॥ वक्त्रादत्तंप्रसादंतुगृह्णीयाद्भक्तिपूर्वक
म् ॥ ५७ ॥ कुमारीःपूजयेन्नित्यंभोजयेत्प्रार्थयेच्चयः ॥ सुवासिनीश्चविप्रांश्चतस्यसिद्धिर्नसंशयः ॥ ५८ ॥ गायत्र्यानामसाहस्रंसमाप्तावथवापठेत् ॥
विष्णोर्नामसहस्रंचसर्वदोषोपशान्तये ॥ ५९ ॥ यस्यस्मृत्याचनामोक्त्यातपोयज्ञक्रियादिषु ॥ न्यूनंसंपूर्णतांयातितस्माद्विष्णुंचकीर्तयेत् ॥ ६० ॥
देव्याःसप्तशतीमंत्रैःसमाप्तौहोममाचरेत् ॥ देवीमाहात्म्यमूलेननवार्णमनुनाथवा ॥ ६१ ॥ गायत्र्यात्वथवाहोमःपायसेनससर्पिषा ॥ यतोभागवतंत्वेतद्गा
यत्रीमयमीरितम् ॥ ६२ ॥ वाचकंतोषयेत्सम्यग्वस्त्रभूषाधनादिभिः ॥ प्रसन्नेवाचकेसर्वाःप्रसन्नास्तस्यदेवताः ॥ ६३ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेद्भक्त्यादक्षिणा

२गसला
त्वरपूर्ण

भिश्वतोषयेत् ॥ पृथिव्यांदेवरूपास्तेतुष्टेष्वेष्वीप्सितंफलम् ॥ ६४ ॥ सवासिनीःकुमारीश्चदेवीभक्त्याचभोजयेत् ॥ ताभ्योपिदक्षिणांदत्त्वाप्रार्थये
त्सिद्धिमात्मनः ॥ ६५ ॥ दद्यादानानिचान्यानिसुवर्णगाःपयस्विनीः ॥ हयानिभान्मेदिनींचतस्यस्यादक्षयंफलम् ॥ ६६ ॥ देवीभागवतंचैताल्लिखितंशो
भनाक्षरम् ॥ हेमसिंहासनेस्थाप्यपट्टवस्त्रेणवेष्टितम् ॥६७॥ अष्टम्यांवानवम्यांचवाचकायार्चितायच ॥ दद्यात्सभोगान्भुक्त्वेहदुर्लभंमोक्षमाप्नुयात् ॥ ६८ ॥
दरिद्रोदुर्बलोबालस्तरुणोजरठोपिवा ॥ पुराणवेत्तावंद्यःस्यात्पूज्योमान्यश्चसर्वदा ॥ ६९ ॥ सन्तिलोकस्यबहवोगुरवोगुणजन्मतः ॥ सर्वेषामपितेषांच
पुराणज्ञःपरोगुरुः ॥ ७० ॥ पौराणिकोब्राह्मणस्तुव्यासासनसमाश्रितः ॥ असमाप्तेप्रसंगेतुनमस्कुर्यान्नकस्यचित् ॥ ७१ ॥ पौराणिकींकथां
दिव्यांयेपिशृण्वंत्यभक्तितः ॥ तेषांपुण्यफलंनास्तिदुःखदारिद्र्यभागिनाम् ॥ ७२ ॥ असंपूज्यपुराणंतुताम्बूलकुसुमादिभिः ॥ येशृण्वंतिकथांदेव्यास्तेदरि
द्राभवंतिहि ॥ ७३ ॥ कीर्त्यमानांकथांत्यक्त्वायेव्रजंत्यन्यतोनराः ॥ भोगान्तरेप्रणश्यंतितेषांदाराश्चसम्पदः ॥ ७४ ॥ येचतुंगासनारूढाःकथांशृण्वंति
दांभिकाः ॥ तेवायसाभवंत्यत्रभुक्त्वानिरययातनाः ॥७५॥ येचाढ्यासनसंस्थाश्चयेवीरासनसंस्थिताः ॥ शृण्वंतिचकथांदिव्यांतेस्युरर्जुनशाखिनः ॥ ७६ ॥
कथायांकीर्त्यमानायांयेवदंतिदुरुत्तरम् ॥ रासभास्तेभवंतीहकृकलासास्ततःपरम् ॥ ७७ ॥ निंदंतियेपुराणज्ञान्कथांवापापहारिणीम् ॥ तेतुजन्मशतंदुष्टाः
शुनकाःस्युर्नसंशयः ॥७८॥ येशृण्वंतिकथांवक्तुःसमानासनसंस्थिताः ॥ गुरुतल्पसमंपापंलभंतेनरकालयाः ॥ ७९ ॥ येचाप्रणम्यशृण्वंतितेभवंतिविष
द्रुमाः ॥ शयानायेपिशृण्वंतिभवंत्यजगराह्वयः ॥८०॥ येकदाचनपौराणींनशृण्वंतिकथांनराः ॥ तेघोरंनरकंभुक्त्वाभवान्तिवनसूकराः ॥ ८१ ॥ येकथांनानु
मोदंतेविघ्नंकुर्वन्तियेशठाः ॥ कोट्यब्दंनिरयंभुक्त्वाभवन्तिग्रामसूकराः ॥ ८२ ॥ आसनंभाजनंद्रव्यंफलंवस्त्राणिकम्बलम् ॥ पुराणज्ञाययच्छन्तितेव्रजन्तिहरेः
पदम् ॥ ८३ ॥ पुराणपुस्तकस्यापियेपट्टवसनंनवम् ॥ प्रयच्छन्तिशुभंसूत्रंतेनरास्सुखभागिनः ॥ ८४ ॥ पुराणानांतुसर्वेषांश्रवणाद्यत्फलंलभेत् ॥ तस्मा
च्छतगुणंपुण्यंदेवीभागवताल्लभेत् ॥ ८५ ॥ यथासरित्सुप्रवरागंगादेवेषुशंकरः ॥ काव्येरामायणंयद्वज्ज्योतिष्मत्सुयथारविः ॥ ८६ ॥ आह्लादकानां
चन्द्रश्चधनानांचयथायशः ॥ क्षमावतांयथाभूमिर्गांभीर्येसागरोयथा ॥ ८७ ॥ मंत्राणांचैवसावित्रीपापनाशेहरिस्मृतिः ॥ अष्टादशपुराणानांदेवीभागव
तंतथा ॥८८॥ येनकेनाप्युपायेननवकृत्वःशृणोतिचेत् ॥ नशक्यंतत्फलंवक्तुंजीवन्मुक्तस्सएवहि ॥ ८९ ॥ राजशत्रुभयेप्राप्तेमहामारीभयेतथा ॥ दुर्भिक्षेराष्ट्र
भंगेचतच्छांत्यैशृणुयादिदम् ॥ ९० ॥ भूतप्रेतविनाशायराज्यलाभायशत्रुतः ॥ पुत्रलाभायशृणुयाद्देवीभागवतंद्विजाः ॥ ९१ ॥ श्रीमद्भागवतंयस्तुपठेद्वा
शृणुयादपि ॥ श्लोकार्द्धंश्लोकपादंवासयातिपरमांगतिम् ॥९२॥ भगवत्याःस्वयंदेव्याःश्लोकार्द्धेनप्रकाशितम् ॥ शिष्यप्रशिष्यद्वारेणतदेवविपुलीकृतम् ॥९३॥

नगायत्र्याःपरोधर्मोंनगायत्र्याःपरन्तपः ॥ नगायत्र्याःसमोदेवोनगायत्र्याःपरोमनुः ॥ ९४ ॥ गातारंत्रायतेयस्माद्गायत्रीतेनसोच्यते ॥ सात्रभा
वगतेदेवीसरहस्याप्रतिष्ठिता ॥ ९५ ॥ अतोभागवतस्यास्यदेव्याःप्रीतिकरस्यच ॥ महांत्यपिपुराणानिकलांनार्हन्तिषोडशीम् ॥ ९६ ॥ श्रीमद्भागवतं
पुराणममलंयद्ब्राह्मणानांधनंधर्मोंधर्मसुतेनयत्रगदितोनारायणेनामलः ॥ गायत्र्याश्चरहस्यमत्रचमणिद्वीपश्चसंवर्णितःश्रीदेव्याहिमभूभृतेभगवतीगीताचगी
तास्वयम् ॥ ९७ ॥ तस्मान्नास्यपुराणस्यलोकेन्यत्सदृशम्परम् ॥ अतस्सदैवसंसेव्यंदेवीभागवतंद्विजाः ॥ ९८ ॥ यस्याःप्रभावमखिलंनहिवेदधातानोवाहरिर्न
गिरिशोनहिचाप्यनन्तः ॥ अंशांशकाअपिचतेकिमुतान्यदेवास्तस्यैनमोस्तुसततंजगदम्बिकायै ॥ ९९ ॥ यत्पादपंकजरजस्समवाप्यविश्वंब्रह्मासृजत्यनुदिनं
चंबिभर्तिविष्णुः ॥ रुद्रश्चसंहरतिनेतरथासमर्थास्तस्यैनमोस्तुसततंजगदम्बिकायै ॥ १०० ॥ सुधाकूपारांतस्त्रिदशतरुवाटीविलसितेमणिद्वीपेचिन्तामणिमय
गृहेचित्ररुचिरे ॥ विराजन्तीमम्बांपरशिवहृदिस्मेरवदनांनरोध्यात्वाभोगंभजतिखलुमोक्षंचलभते ॥ १०१ ॥ ब्रह्मेशाच्युतशक्राद्यैर्महर्षिभिरुपासिता ॥
जगतांश्रेयसेसास्तुमणिद्वीपाधिदेवता ॥ १०२ ॥ इति श्रीस्कन्दपुराणेमानसखण्डेदेवीभागवतमाहात्म्ये श्रवणविधिवर्णनंनामपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥
समाप्तमिदंस्कान्दीयंमाहात्म्यम् ॥ वेदांगाग्निकुशैलशैलशिखिनांमूलेतुसंवत्सरेराधेमासिचमेचकेहरितिथौसप्तार्चिषोवासरे ॥ माहात्म्यंजगदम्बिकां
घ्रियुगलंनत्वाम्बिकाप्रीतयेपूर्तिंरामपदेननीतममलंस्कान्दीयमेतच्छुभम् ॥ १ ॥ श्रीभगवतीमणिद्वीपाधिदेवताजगदम्बिकाविजयते ॥ शुभमस्तु ॥

इदं पुस्तकं मुम्बय्यां श्रीकृष्णदासात्मजक्षेमराजेन स्वकीये “श्रीवेङ्कटेश्वर”
(स्टीम्) मुद्रणालये मुद्रितम्। संवत् १९६४.

॥ इति श्रीमद्देवीभागवतमाहात्म्यं समाप्तम् ॥

```
[OrderDescription]
,CREATED=14.07.20 15:17
,TRANSFERRED=2020/07/14 at 15:21:33
,PAGES=27
,TYPE=STD
,NAME=S0003313
,Book Name=M-2618-SHRIMADEVI BHAGWAT SBHAMAHATMAY
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
```

```
FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,
```